

ATATÜRK'ÜN HUKUK İNKILÂBININ 21. YÜZYILDA TÜRKİYE'DE YÖNETİM VE TOPLUM YAŞAMINDAKİ ETKİLERİ*

Prof. Dr. Zehra ODYAKMAZ**

Giriş

Bu çalışmada Atatürk'ün gerçekleştirdiği büyük hukuk inkılâbının Atatürk'ün evrensel yönü gözönünde bulundurularak 21. yüzyılda Türkiye'mizde "yönetim"de ve "toplum yaşamı"ndaki etkileri incelenecektir.

O halde amacımız; Türk hukuk inkılâbını anlatmak veya Atatürkçülük diye ifade ettiğimiz Atatürk ilkelerinin, 21. yüzyılda niçin evrenselleştiğini açıklamak değil, fakat her iki konuyu üçüncü bir boyutta birleştirerek; "yönetim"de ve "toplum yaşamı" üzerinde o tarihlerde nasıl bir etki yaptığını ve esasen günümüzdeki gelişimini, yansımalarını incelemektir.

"Yönetim" başlığı altında önce devlet, rejim, sistem kavramlarına göz gezdirilecek, sonra Cumhuriyet, Demokrasi ve eğitim üzerinde kısaca durulacaktır. Hukuk inkılâbının toplumumuzda meydana getirdiği değişim ve günümüzdeki etkilerini incelemek için önce "toplum yaşamı"ndaki etkilerine sosyolojik ve psikolojik açıdan değinilecek, sonra hukukî etkileri ve değişen anlayışlar incelenecektir.

O halde bu çalışmada hukuk inkılâbıyla birlikte Türk toplumunda görülen ve gözlemlenen değişim ve dönüşüm ortaya konulacaktır.

---

* 08-12 Aralık 2003 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen Beşinci Uluslar Arası Atatürk Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

** Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı ve İdare Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Gazi Üniversitesi İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi.

I. Türk Hukuk İnkılâbının Özellikleri

Atatürk'ün gerçekleştirdiği, tarihte bir örneği olmayan köklü ve hızlı değişikliği içeren hukuk inkılâbının temeli lâiklikdir.¹

Atatürk önce devleti, devlet düzenini, sonra da kanunları, eğitimi² ve sosyal hayatı³ lâikleştirmek suretiyle Türk toplumunu çağdaş uygarlık düzeyine erdirmek yolunu açmıştır.

Türk hukuk inkılâbını⁴, her alanda hukukun lâikleştirilmesi olarak almaktayız.

Hukukun lâik olması demek⁵; devletin kanun koyarken veya diğer hukukî düzenlemelerde bulunurken dinî esaslara, din kurallarına ve hükümlerine uymak zorunda olmaması, bağlı bulunmaması demektir.

Yine kurallar bir din emri olarak değil de bir sosyal zorunluluk olarak yer almış olursa devlet ve hukuk düzeni lâik demektir.

Lâik devlet⁶ de; kendi hukuk düzenindeki herhangi bir kuralı "sırf din gereği" olarak bu düzene dahil etmeyen ve müeyyidelendirmeyen devlet demektir.

Atatürk hukuk inkılâbını yavaş, yavaş ve bazen duraklayarak, mevcut düzen ile gerçekleştirmek istediği düzeni dengeleyerek yürütmüştür.

23 Nisan 1920'de TBMM açıldıktan sonra⁷; 20 Ocak 1921 tarihli Teşkilât-ı Esasiye Kanunu⁸, 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilânı nedeniyle 1921 anayasasının "tevzihan tâdîli, yani açıklamalı değiştirilmesi, 3 Mart 1924'te hilâfetin⁹, Şer'îye ve Evkaf Bakanlıklarının kaldırılması¹⁰ ve Tevhid-i Tedrisat-Öğretimin Birleştirilmesi Kanunu, 8 Nisan 1924'te Şer'îye Mahkemelerinin lağvolunması, 20 Nisan 1924'te yeni anayasanın kabulü¹¹, 2 Eylül 1925'te tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması, 25 Kasım 1925'te şapka giyilmesinin kabulü¹², 26 Aralık 1925'te hicrî ve rumî takvimin yerine uluslar arası takvimin ve alafranga saatin getirilmesi¹³, 17 Şubat 1926'da Medenî Kanun'un, 22 Nisan 1926'da Borçlar Kanunu'nun kabulü, 1 Mart 1926'da Türk Ceza Kanunu'nun kabulü, 29 Mayıs 1926'da Ticaret Kanunu'nun kabulü, 9 Nisan 1928'de 1924 Anayasasında değişiklik yapılarak devletin dininin islâm dini olduğuna dair hükmün kaldırılması, 24 Mayıs 1928'de uluslararası rakamların kabulü, 18 Haziran 1928'de

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun kabulü, 3 Kasım 1928'de yeni Türk harflerinin kabulü, 4 Nisan 1929'da Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun kabulü, 13 Mayıs 1929'da Deniz Ticaret Kanunu'nun kabulü, 3 Nisan 1930'da kabul edilen Belediye Kanununda evvelce yalnız erkeklere ait olan seçme ve seçilme hakkının kadınlara da tanınması, 22 Mayıs 1930'da Askerî Ceza Kanunu ile Askerî Muhakeme Usulü Kanunu'nun kabulü, 1 Nisan 1931'de uluslar arası ölçülerin kabulü, 15 Nisan 1931'de Türk Tarih Kurumu¹⁴'nin kurulması, 9 Haziran 1932'de İcra ve İflâs Kanunu'nun kabulü, 12 Temmuz 1932'de Türk Dil Kurumu¹⁵'nin kurulması, 21 Haziran 1934'te Soyadı Kanunu'nun kabulü, 26 Kasım 1934'te bazı lâkap ve unvanların kaldırılmasının kabulü, 3 Aralık 1934'te din adamlarının mâbedler dışında dinî bazı kisveleri giymelerinin yasaklanması, 5 Aralık 1934'te kadınlarımıza milletvekili seçme ve seçilme hakkının tanınması, 27 Mayıs 1935'te hafta tatilinin Cuma gününden Pazar gününe alınması, 5 Şubat 1937'de 1924 Anayasası'nda lâiklik ilkesinin yer alması gerçekleştirilmiştir.

Kronolojik sırayla sunduğumuz bu büyük inkilâbın tek hedefi Türkiye'de lâikliğin yerleştirilmesidir.

Son yıllarda Osmanlı devletinin lâik bir devlet olduğu ileri sürülmektedir.

Hatta bazıları, lâikliğin Türk tarihinde bir başlangıcı olduğunu, Atatürk'ün rolünün lâiklik kavramını Türk milletine benimsetmekten ibaret olduğunu söylemektedirler.

Bu görüşlerin sahipleri, Osmanlı devletinin islâmdan başka din mensuplarına karşı gösterdiği hoşgörüyü dayanmaktadırlar. Halbuki hoşgörü başka, lâiklik başkadır.

Kaldı ki şer'î hukukun uygulandığı bir toplumda, din kurallarına bağlı kalmaksızın hayatın akışı içinde bazı lâik düzenlemelerin zorunlu olarak yapılmış bulunması, devlet ve toplum yapısını lâikleştirme gibi köklü bir hareketin başlangıcı sayılamaz.

Lâiklik; tamamen Atatürk'ün ve Cumhuriyetin eseridir.

Kanaaatımca Atatürk'ün asil inkılâbı, temeli lâiklik olan hukuk inkılâbıdır, diğer bütün reformlar bu büyük inkılâbın değişik veçhelerini oluşturmuşlardır.

II. 21. Yüzyılda Atatürkçülüğün Evrenselleşmesi¹⁶

Mustafa Kemal'in çağdaş bir sentez olarak ortaya koyduğu Atatürkçülük,^{17 18} O'nun ileri görüşlülüğü ve geleceğe dönüklüğü sayesinde yaşamaya ve yayılmaya devam etmektedir.

“Evrenselleşme” için “dünyaca kabûl edilebilir bir kriter haline gelmiş olmak” diyebiliriz.

Emperyalizme karşı kurtuluş savaşı veren dünya lideri olması, koyduğu ilkelerin milletler arası alanda etkileri, Batı medeniyetine katılması, Doğu'nun da kurtuluşunu hazırlaması, aydınlanma hareketini kendi bölgesine, İslâm dünyasına taşımış olması, yurtda barış cihanda barış ilkesini benimsemesi, savaflara sebebiyet veren saldırgan saldırganın yanına kâr kalmayacağını anlatacak bir uluslar arası teşkilâtın kurulmasını isteyerek ileri görüşlülüğünü belirtmesi, böylece yayılmacı politika izleyenlere karşı “caydırıcılık” ilkesinin esasını koyması, Sovyetler Birliği'nin elinde tuttuğu milletleri birgün elinden kaçırabileceğini, dünyanın yeni bir dengeye ulaşabileceğini dile getirmesi, uzak görüşlülüğünün, evrenselliğinin örnekleridir.

III. Hukuk İnkılâbının Yönetim Üzerindeki Etkileri

A. Kavramlar¹⁹

Devlet fikri, iktidarın kişisellikten arınıp, kurumsallaşmaya geçişini belirtir.

Çağdaş devlet görev ve yetkileri anayasayla düzenlenen, mahallî ve evrensel değerlerle, hukukla, insan haklarıyla şekillendirilen devlettir.

Her devletin temel ilkeleri vardır.

Devlet bir siyasî organizasyondur. Hükümetler değişir, devlet değişmez.

Cumhuriyet bir devlet şeklidir, devlet başkanının “seçim”le işbaşına geldiği bir rejimdir.

Cumhuriyet; toplumun kimin tarafından yönetileceği konusudur.

Demokrasi ise toplumun nasıl yönetileceği konusudur.

Rejim ile sistem siyasal olarak aynı anlamdadır, ancak rejim ile devlet aynı değildir.

Devlet; organlar, yetkiler, iktidar ve halktan oluşan maddî ve manevî değerler bütünüdür.

Rejim ise bu değerleri kullanan yönetim şeklidir.

Rejim tüm vatandaşların istediği, benimsediği rejim olmayabilir. Ancak devlet, egemenlik alanında bulunan herkesin devletidir.

Rejimler değişebilir, ama devlet devam eder.

Rejimlerin değişmesi toplumsal çözülüş getirmez, ama devletlerin yıkılışı toplumsal çözülüşü getirir.

Nitekim, çok eskilere gitmeden; 1075'te Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından kurulan Anadolu Selçuklu devleti, onu izleyen Osmanlı devleti ve nihayet Türkiye Cumhuriyeti devleti ile devletimiz devamedegelmektedir, süreklilik arz etmektedir.

Atatürk 928 yıldan beri kesintisiz varolan devletimizi “toparlayan”dır, modern ve çağdaş devletimizin kurucusudur. Başka bir deyişle devamedegelen devletimizin hanedanlık sistemini kaldırarak Cumhuriyet rejimini kurandır.

Bir devletin ülke yani toprak, insan ve egemenlik olmak üzere üç unsuru vardır.

Yeni Türkiye Cumhuriyeti'nde bu üç unsur değişmemiştir. Osmanlı devleti son bulurken aynı topraklar üzerinde aynı insanlar, büyük Atatürk'ün önderliğinde “Egemenlik Milletindir” inancıyla yeni bir rejime geçmişlerdir.

B. Etkileri

Hukuk inkılâbının genel anlamda yönetim üzerindeki etkilerine gelince:

Bugün için yeryüzünde en gelişmiş yönetim şekli olan Cumhuriyet²⁰ rejimini Atatürk esasen 1920 yılında kurup, ancak 1923 yılında ilân ederek devleti modern bir rejimle desteklemiştir.

Cumhuriyet rejimleri demokratikleşmezse, bir seçkinler rejimi olmaya devam eder.

Halbuki Türkiye’de Cumhuriyet kısa sürede çok partili demokrasiye²¹ geçerek, olması gereken seyrinde devam etmiştir.

Atatürk Cumhuriyet rejimini kurarak, demokrasiye geçiş hazırlıklarını süratle yaparak, 1930’da Belediye Kanunu’nu değiştirip toplumun yarısından fazlasını oluşturan kadınlara mahallî seçimlerde, 1934’te de genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkını verip yönetime iştirak ettirmiştir. Böylece bugün çağdaş demokrasilerin yeni yurttaşlık tanımı olan bireyin katılımcı olmasını daha o zamandan sağlamıştır.

O halde bugün hem katılımçılığımızı, hem de Türk kadınının²³ siyasî alanda yer almasını Atatürk sağlamıştır.

Atatürk’ün Tevhid-i Tedrisat yani Öğretimin Birleştirilmesi Kanununu kabul ederek millî olan tek tip eğitimi sağlaması, kız çocuklarının eğitimine önem vermesi, ülkenin her tarafında kadınların sosyal hayatta yer almasını teşvik etmesi, kadın-erkek eşitliğini sağlayan kanunları hazırlatması günümüzde Türkiye’de Türk kadınının kamu hizmetlerinde iyi mevkilerde istihdamını sağlamıştır.

Bugün Millî Eğitim Bakanlığında %51, Dışişleri Bakanlığında %50 oranında kadın çalışmaktadır.

Türkiye’de üniversite öğretim üyelerinin %37’sini kadınlarımız oluşturmaktadır. Bugün Türkiye oranı itibarıyla dünyada en fazla kadın akademisyenin olduğu ülkedir.

Yüksek yönetici olan kadınlarımız %4 oranla dünyadaki gelişmiş bazı ülkelerin önündedir. Avukatlık, hâkimlik, savcılık yapan kadınlarımızın sayısı bir haylidir.

IV. Hukuk İnkılâbının Türk Toplumunda Meydana Getirdiği Değişim Ve Günümüzdeki Etkileri

A. Türk Toplumuna Sosyo-Psikolojik Açıdan Yaklaşım

Türkiye; coğrafî konumu itibarıyla tarih boyunca, sosyal, kültürel, dîmî ve askerî etkileşim alanı olmuştur.

Dünyanın bu derece farklı etkileşime açık bölgesi azdır.

Üstelik hiçbir bölge Türkiye kadar da etkileşime açık olmamıştır.

Bu etkileşim nedir?

Bunu açıklamadan önce kısaca Anadolu coğrafyası üzerinde durmak istiyorum:

Anadolu üç kıtanın kesişme bölgesidir. Ortadoğu, Kafkasya dolayısıyla Asya, Balkanlar dolayısıyla Avrupa, nihayet Afrika kıtasının arasında bir yarımadadır.

Tarihin akışına bakıldığında, tarihî olayların hemen hemen yarısından fazlasının Anadolu'nun da yer aldığı coğrafi bölgede cereyan eden olaylar zinciri olduğu görülmektedir.

Anadolu'da antik çağdan başlayıp günümüze kadar devam eden farklı toplumlarda; farklı dinlerin, farklı düşüncelerin, farklı yaşam biçimlerinin etkili olduğu ve zamanla da ortak değerler bütününe dönüşen bir süreç yaşanmıştır.

Biz Türkler Selçuklu ve Osmanlı devleti dönemlerinde; bu farklı değerlere sahip toplum kesitlerini, birarada, barış ülkesinde barış içinde yönettik.

Cumhuriyet dönemi ile birlikte, biraz önce açıkladığım özellikleriyle yönetim sistemi ve hukuk sistemi, çağdaş Batılı değerler bütünü şeklinde "devlet anlayışı" olarak kabûl edilip uygulanmaya başlandı.

Uyumlu, homojen (mütecânis) toplum yapısı, yeni anlayışı reddetmedi.

Hukuk inkilâbının benimsenmesi, toplumda varolan adalet ve hukuk anlayışına paralel olarak gelişti.

Bu nedenle yeni yaklaşımların toplumdaki yansımaları da o derece köklü oldu.

İnsanlar toplum içinde nelerden ve nasıl etkilenir?

Bu etkilere toplum tarafından nasıl karşılık verilir?

Bu soruların karşılığının farklı toplumlarda, farklı şekillerde olduğunu gözlemlemekteyiz.

Bir bakıma bu soruların cevabını bulmamız, aynı zamanda toplumsal davranışları anlamamızı da kolaylaştıracaktır.

Tarihî geçmişimizde farklılıkları kabûl edip, birarada yaşama ortak duygusu, topluma egemen olmuştur.

Yine tanzimatta Batı'nın hukuk sistemini kabul ile başlayan hukuk reformu, bu reformları değerlendirme ve benimseme süreci sonrasında Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen hukuk inkılâbı toplumsal açıdan bakıldığında ciddî bir tepki görmemiştir. Aksine benimsenmiş, özümsemiştir.

Tarihimiz boyunca yalnız dinî ya da yalnız akılcı kuralların hayatımız her alanını tek taraflı etkilediği bir kültür anlayışımız olmamıştır.

Bilâkis hoşgörüyeye dayalı, farklılıkları da kabullenme olgusu, hâkim düşünce olmuştur.

O halde Türk toplumunda kültürel ve sosyal etkileşime açık bir ortak duygu mevcuttur.

Cumhuriyetten önce ülkemizde dinî motiflerin ön plâna çıkarttığı müslüman kesim yanında farklı din mensuplarının kendi dinî motifleriyle yaşadıkları değişik görüntülü bir toplumsal doku hâkimdi.

Ancak toprak kaybımızdan sonra cumhuriyet rejimiyle birlikte müslüman Türklere dayalı tek bir millet oluşturma düşüncesi ve kararı; birlikteliği daha da pekiştirmiştir.

Toplumu meydana getiren insandır.

Her bir insanın değerini; zekâsı, ruhu, bilinci, duyarlılığı, toplumdaki topluma değişen özellikleri artırır ya da azaltır.

Ortak istekler, ortak duyarlılıklar, ortak düşler toplumsal dokunun birleştirici unsurlarıdır.

Türk toplumundaki özellikleri ise toplumumuzun; tarihin her döneminde farklı coğrafyalarda farklı kültür sahibi toplumlarla iç içe yaşamaları, varlıklarını sürdürürken etkilemeleri ve etkilenmeleri, şekillendirmiştir. Bu nedenlerle Türk toplumu değişikliklere açık olduğundan cumhuriyet döneminde yapılan hukuk inkılâbını kolayca kabul etmiştir.

Dinî hukuk-lâik hukuk tartışmaları ise sınırlı kesimlerde kalmıştır.

Hukuk inkılâbı Türk toplumunda yeni bir ruh, yeni bir heyecan, yeni bir coşkuyla yeni atılımlara zemin hazırlamıştır.

Bugün küreselleşme, evrensel hak ve özgürlüklerin yaşam biçimlerine ve zihniyetlere getirdiği standardizasyon, evrensel hukuk anlayışındaki değişim ve gelişim dinamiği, Türkiye'yi de etkilemektedir.

B. Hukuk İnkılâbıyla Değişen Anlayışlar

1. Türk Kimliği

Cumhuriyet öncesi Osmanlı devletinde mevcut olan ümmet kavramı, uyruk oluş, yerini Türk kimliğine bırakmıştır.

Kendini Osmanlı uyruğuna mensup ve İslâm ümmetine bağlı hisseden bireyler Cumhuriyetin ilanı ile ve hukuk inkılâbının başlaması ile birlikte Türk kimliği bilincine ulaşmıştır.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti Devletinde yaşayan biz bireyler Atatürk'ün yeniden şekillendirdiği Türk kimliği ile övünç ve kıvanç duymaktayız.

Bunu Atatürk, 10. yıl nutkundaki "Ne Mutlu Türküm Diyene!" veciz ifadesiyle ebedileştirmiştir.

2. Milliyetçilik²⁴

Milliyetçilik; bir millete bağlı olan kişilerin, mensubu oldukları millete karşı besledikleri bağlılık duygusu ve bilincidir.

Türk milliyetçiliğinde millet,²⁵ en büyük gerçektir.

Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı, Türk milletinin birlik ve beraberliğine değer vermiştir.

Bir toplumda millet bilinci oluşmadan devlet bilinci de oluşmaz.

Bundan dolayı Türk milletinde hep var olan devlet bilinci; pekişmiştir.

Milleti meydana getiren fertler arasındaki sevgi, dayanışma, birlik, beraberlik ve devlet bilinci ne kadar güçlü olursa o toplumun manevî yapısı da o derece sağlam olur.

Türk toplumunu meydana getiren fertler arasında tasada ve kıvançta beraberlik ve dayanışma ruhu, bizim kötü günlerimizde dîmdik ayakta durmamızı sağlamıştır ve sağlamaktadır.

Bugün Türkiye'nin teröre karşı kazandığı başarı ve terörden etkilenmeme Türk toplumunda varolan milliyetçilik duygusu sayesinde mümkün olmuştur.

Böylece 21. yüzyılda bütün olumsuzluklara ve çeşitli baskılara rağmen, Türk toplumu genciyle, yaşlısıyla, kadınıyla, erkeğiyle dışarıdan gelmekte olan her türlü, ülke bütünlüğüne zarar getiren bölücülüğe ve ayrımcılığa karşı direnme gücü bulmaktadır.

3. Millî Egemenlik,²⁶ Millî Bağımsızlık²⁷

Millî egemenlik kavramı ilk defa Atatürk'le Türk toplumuna ve devlet hayatına benimsetilerek hâkim unsur haline getirilmiştir.

Bu, hukuk inkılâbıyla sağlanmıştır.

Gerek TBMM'nin oluşumu, gerek anayasallaşmada, millî egemenlik ilkesi temel ilke olarak benimsenmiştir.

Bu ilke demokrasinin Türkiye'de yerleşmesini ve toplumda katılımcı bilincin oluşmasını sağlamıştır.

Millî egemenlik ancak bağımsızlığın varlığıyla anlam kazanır. Aksi halde egemenliğin devri söz konusu olur ki; bu, Atatürk'ün "Bağımsızlık benim karakterimdir" anlayışına ters bir yaklaşım tarzıdır.

Kanaatimca bugün bu anlayış ne yazık ki -Avrupa Birliği'ne üye olma sendromu sürecinde Atatürk'ün kemiklerini sızlatacak şekilde egemenlik ve bağımsızlık alanlarında birçok yetki devri gerektirdiği için- erozyona uğratılmaktadır.

Bir millet, bir devlet uluslar arası kuruluşlara üye olabilir veya üye olmak isteyebilir. Ancak egemenlik ve bağımsızlık konusunda yetki devrinde bulunması sözkonusu olmamalıdır.

Hele hele tarih boyunca hür, egemen ve bağımsız yaşamaya alışmış Türk milleti "dünya değişti" gerekçesiyle bu yüksek değerlerden vazgeçemez, geçmemelidir!

4. Millî İrade

Atatürk'ün bakış ve yaklaşımıyla millî irade kavramını; yönetime tâlib olanların, çağdaş bir anlayışla işbaşına gelme sürecinin başlaması olarak değerlendiriyorum.

Bu uygulamanın bugün gelinen noktada kurumsallaştığını görmekteyiz.

Bu kurumsallaşmayı sağlayan da hukuk inkılâbıdır.

O halde millî irade kavramı kısaca milletin kendisini yönetecek kişileri serbestçe, hiçbir baskı altında kalmadan seçmesi demektir.

Bu uygulamada en önemli husus kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesidir.

Bugün Türk kadını, siyasî haklarını tümüyle kullanabilmekte, böylece gerçek anlamda millî iradenin teşekkülü mümkün olmaktadır.

5. Evlilik Kurumu, Miras

1926'da Atatürk İsviçre Medenî Kanunu'nu iktibas ettirmiştir. Bu iktibasın önemi, miras dağılımında kadın erkek ayrımcılığına son vermesi, resmî medenî nikâh akdini getirmesi gibi Türk toplumunu modern bir toplum düzeyine ulaştırmayı sağlamasıdır.

6. Harf İnkılâbı²⁸

Harf inkılâbı; sadece 20. yüzyılda değil, tüm yüzyıllarda etkisini gösterecek olan çok önemli bir inkılâptır. Bu inkılâp ile Türk toplumunun tamamının okur-yazar hale gelmesi imkânı doğmuştur.

Ayrıca yeni Türk alfabesinin kabulünden sonra Batı kaynaklarına daha kolay ulaşılabilir.

Türk bilim adamları da kendi eserlerini Türkiye dışındaki uluslar arası arenada daha rahat yansıtabilme olanağına kavuşmuştur.

Ayrıca; Türk dünyasıyla ilişkilerimiz, ancak aynı alfabeyi kullanmakla mümkün olabilecektir.

Böylece Atatürk'ün bu konudaki hayali gerçekleşecektir.

Atatürk'ün dediği gibi "...dil bir köprüdür."

7. Hukuk İnkılâbının Ekonomik Hayata Etkisi

Atatürk, zamanın şartları gereği sermaye birikiminden mahrum olan toplumumuz için devlet teşebbüsünü zarurî görmüştür.

"Atatürk devletçiliği"; plânlı ekonomiyi ve özel teşebbüs ile devlet işletmeciliğini birarada, dengeli bir şekilde bulundurmaya gerekli görür.

Ancak bu durum geçiş dönemi için zorunlu bir uygulamadır.

İzmir İktisat Kongresi'nde Atatürk; özel teşebbüsün ileriki yıllarda Türk ekonomisinde etkili olması gerektiğine işaret etmiştir.

Böylece, Türk toplumunda teşebbüs ruhunun canlanması ve gelişmesini arzu etmiş ve sağlamıştır.

İnkılâpçılık ruhunun 21. yüzyıldaki ekonomik etkisi de bugün binlerce hür müteşebbisin Türkiye'de ve dünyada başarılı ticarî faaliyetlerde bulunmakta oluşudur.

Hukuk inkılâbıyla Türk ekonomik hayatında uluslar arası entegrasyon daha sağlıklı şekilde yürütülmektedir.

Tüm ekonomik sektörlerde bu entegrasyonu görmek mümkündür.

Sonuç

Atatürk'ün 20. yüzyılda yaptığı hukuk inkılâbı Türk toplumunu yalnız gerçekleştirildiği yıllarda etkilemekle kalmamış, bugün de etkilemeye devam etmektedir. Atatürk inkılâbının temeli hukuk inkılâbıdır, hukuk inkılâbının temeli de lâiklik demektir. Çünkü; hukuk inkılâbı birey, toplum ve devletin tümünün uyacağı kuralları şekillendirmekle Türk milletini çağdaş anlayışın ve Batı dünyasının bir parçası olma yoluna sokmuştur. Atatürk herşeyden önce mensub olduğu Türk milletinin karakterini, özelliklerini çok iyi tanıyan bir liderdir: Milletinin hangi tür yenilikleri kolayca kabûl edeceğini kavramış, duruma göre hukuk inkılâbının muhtelif basamaklarını bazen bir defada bazen de aşamalı olarak gerçekleştirmiştir.

Lider olmanın şartlarını daha doğrusu liderlik vasıflarının neler olduğunu başarılı uygulamalarını toplumun benimsemesiyle oluşan örneklerle bize göstermiştir.

İnkılâpçılığın yalnızca yapılmış inkılâbı benimsemekle yetinmeyip, devamlı olarak yenilikler yapmak anlamına geldiğini bize anlatarak gelişmelere, yeniliklere açık bir toplum olarak kalmamızı sağlamıştır. Bu sağlama, şer'î hukukun duraganlığı ve değişmezliği yanında lâik hukukun çağdaşlığa yeteneğinin belirgin niteliğidir.

Genel yargı alanında hukuk inkılâbı sürerken Atatürk'ün askerî yargı alanında da çalışmalar başlatarak hazırladığı yeni askerî kanunlar bu alanın devamlı olarak gelişmesini sağlamıştır. Bugün de askerî yüksek mah-

kemeler farklı konulardaki değişik içtihatlarıyla yeniliklere açık, yenilikleri getiren ve uygulayan mahkemeler olarak hukuk hayatında değerli bir mevki işgal etmektedirler.

Atatürk'ün gerçekleştirdiği hukuk inkılâbı bazı iç ve dış çevrelerin ile ri sürdüğü gibi, Türk toplumunda değer kaybı meydana getirmemiş, aksine topluma değer kazandırarak onu saygın bir duruma yüceltmıştır.

Uygulamadaki aksaklıkları, insan unsurundan kaynaklanan eksiklikleri hariç tutarsak, sürekli kendini yenileyen ve gelişmeye açık bir hukuk sistemine sahibiz.

Türk hukuk içtihadı adlî, idarî ve askerî yargıda oluşmaya başlamıştır. Değerler karmaşası tarihin her döneminde yaşanmıştır.

İnsana bakış açısı, hedefler, ilişkiler, yaklaşımlar sürekli değişmektedirler.

Değişimin kaçınılmazlığı, daha iyi, daha sağlıklı bir toplumu ve buna uygun devlet organizasyonunu şekillendirmeyi gerektirmektedir.

Hukuk inkılâbı sonucu Türk toplumunu oluşturan insanın değeri, yurttaşlık bilinci ile hukuk önünde herkesin eşit olduğu gerçeğine dayanmaktadır.

İnsana bakış ve kabul edilen ya da reddedilen değerler, hukuk anlayışının özünü şekillendirir.

Cumhuriyet döneminde yapılan hukuk inkılâbı, az önce ifade ettiğimiz gibi, Türk toplumunda insan ve değer kayması meydana getirmemiş, yeni atılımlara zemin hazırlamıştır.

Hukuk inkılâbımızın günümüzdeki etkilerini irdeleyecek olursak: Hem hukukî yenilikleri ister Avrupa Birliği'ne uyum için, ister başka nedenlerle olsun çabuk kabûl eden bir toplumuz, o nedenle sürekli olarak kanunların değişikliğe uğramasına razı olmaktadır, hem de yine hukuk inkılâbının sonucu olarak millî egemenliğimize, millî bağımsızlığımıza çok önem vermekteyiz.

Buradaki çelişkiyi nasıl gidereceğiz?

Türk milleti huzur, güven ve en önemlisi istikrar istemektedir. Bunların da hukukî güvencenin olmasıyla gerçekleşeceğine inanmaktadır.

Bu hukukî güvence nasıl sağlanacaktır?

Ortak noktalarda uzlaşmalarla, evrensel hukuk anlayışına göre yaklaşımda bulunmakla gerçekleşebilir kanısındayım.

İnanıyorum ki Türk hukukçuları gerek kendi toplum değerlerini, gerek dünya değerlerini algılama ve kavrama yeterliliğine sahiptirler.

Atatürk'ün Türk toplumuna ve dolayısıyla Türk hukukçularına, hukuk inkılâbı ile kazandırdığı güçlü değer yargıları, bize hukukî istikrarı sağlayacak niteliktedir.

Çünkü; Atatürk'ün çok kısa bir sürede, aşamalı olarak yaptığı hukuk inkılâbıyla Türk toplumu yenilikleri hemen benimseyen ve uygulanmasını kâbul eden bir toplum haline geldiği için, Türk hukukçuları da aynı şekilde bu yenilikleri benimseyip, uygulamaya hazır hale gelmişlerdir.

İşte bu evreleri toplumda Atatürk'ün makûl bir şekilde yerleştirmesinden dolayıdır ki, bugün Türk hukukçuları 21. yüzyıl için gereken yeni kanunları, artık adaptasyon yoluyla almamakta, kendileri hazırlamaktadırlar.

Buna örnek olarak yeni yürürlüğe girmiş veya girecek olan, ya da hâlen hazırlanmakta bulunan kanunlardan yeni Türk Medenî Kanunu, İş Kanunu, Ceza Kanunu, İcra ve İflâs Kanunu, Genel İdarî Usul Kanunu, Ombudsmanlık Kanunu gösterilebilir.

Bu kanunların birçoğunu Türk hukukçuları diğer ülkelerden de daha ileri giderek, yeniliklerle donatarak hazırlamaktadırlar:

Atatürk'ün bize aşıladığı evrensel bakış açısıyla Türk hukukçuları bu hazırlık çalışmalarında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin tüm ülkeler için verdiği tavsiye kararlarını, Avrupa İyi Yönetim Kanunu'nu, iyi yönetim temel şartlarını gözönünde bulundurmaktadırlar.

İşte bu ileri görüşlü, yenilikçi çalışmaların hepsi Atatürk'ün hukuk inkılâbı nedeniyle farklı bakış açısıyla yetişen yeni nesiller tarafından yapılmaktadır.

Cumhuriyet döneminde gerçekleştirilen hukuk inkılâbının sonucunda yeni kurulan hukuk fakültelerinde, yeni anlayışla, yeni hukuk sistemini öğrenerek yetişen hukukçular ve onların yetiştirdiği ikinci, üçüncü hatta dördüncü kuşak hukukçuların daha güçlü, daha azimli, daha bilinçli olarak ülkemizde hukukî istikrarı sağladıklarına ve daha da sağlayacaklarına inancım tamdır.

DİPNOTLAR** ve KAYNAKÇA

**Bu bildiriadaki dipnotlar konu hakkında okuyucunun daha fazla bilgi edinmesini sağlamak içindir.

İ “Lâiklik” için bakınız ABDURRAHMAN ŞEREF EFENDİ(Sadeleştiren Enver Koray): **Tarih Muhasebeleri**, Ankara 1985, 351 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 639, Kültür Eserleri Dizisi: 47; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: **Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 593-618; AKDEMİR, Süleyman: “Cumhuriyet Kavramı ve Türkiye Cumhuriyetinin İrsî-Kalıtımsal Özellikleri”, **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 753-755; AKSOY, Muammer: “Atatürk’ün Hukuk Devriminin Temeli: Lâik Hukuk ve Devlet Anlayışı”, **III. Türk Hukuk Kurultayı, Türk Hukuk Devrimi Bildirileri**, Ankara 1981, Adalet Bakanlığı Yayınları Yeni Seri No: 53, sayfa 91-164; AKŞİN, Sina: “Kemalist Devrimin Doğası”, **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 617-618; ALEKSİC, Dejan: “Le Caractère Laïque Des Réformes D’Atatürk Dans le Société Turque”, **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 417-428; ARAİ, Masami: “Türkiye’de ve Japonya’da İslahatçı Düşüncelerde Değişiklik ve Süreklilik: Çağdaşlaşma Üzerine Bir Deneme”, **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 113-121; ARI, Kemal: “Atatürkçü Düşünce Sistemi”, **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 114; ARMANER, Neda: “Atatürk-Din ve Lâiklik”, **Atatürkçülük İkinci Kitap, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 321-336; ARMAOĞLU, Fahir: “Türkiye’deki Amerikan Okulları Krizi 1927-1928 (Bir Lâiklik-Milliyetçilik Olayı)”, **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Mart 1997, Sayı: 37, sayfa 1-29; ATALAR, Münir: “Taassuptan Çağdaşlığa Lâiklik”, **Askerî Tarih Bülteni**, Yıl: 26, Ağustos 2001, Sayı: 51, Ankara 2001, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 1-7; ATATÜRK, Mustafa Kemal: “Taassupsuzluk (Tolerans)”, **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 2-19; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 10, 34-35; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk’ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 110-112, 452-463; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 47-49, 134-135, 225-241; ATEŞ, Sami: **Atatürk, Anadolu’ya Geçince**, Ankara 1983, 170+(4) sayfa, [basın yayınevi veya matbaa adı yok], sayfa 136-146; ATEŞ, Süleyman: **Kur’an-ı Kerim ve Yüce Meali**, Ankara 1977, XXX+604 sayfa, Kılıç Kitabevi; AVCI, Cemal: “Atatürk, Din ve Lâiklik”, **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 57-72; AVCI, Cemal: “Atatürk ve Lâiklik”, **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 267-279; AVCI, Cemal: **III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)**, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 87-94; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+[16] sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 67-69, 77-80, 110-111, 132-133; AYDIN, Nurullah: **Podyum**, Ankara [basım yılı yok], 1304 sayfa, Lâle Ofset, sayfa 64-73; AYTAÇ, Kemal: “Atatürk’ün Eğitim Görüşü”, **Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 109; BAYAR, Mehmet Emin: “Atatürk’ün Din Anlayışı Üzerine

Bazı Düşünceler" Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 69-76; BAYRAMOĞLU, Fuat: "Atatürkçülük ve Lâiklik", Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 197-203, BAYUR, Yusuf Hikmet: **Atatürk Hayatı ve Eseri I Doğumundan Samsun'a Çıkışına Kadar**, Ankara 1990, IX+382 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 348-352; BİLGE, Necip: "Atatürk Devrimlerinin Temel Ögesi Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 73-98; BİLGE, Necdet: "Yeni Doğuş: Manisa Halkevi Dergisi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Mart 2001, Sayı: 49, sayfa 143-144; BOLAYIR, Felhi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], 110+[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 47-48; BOYACIOĞLU, Ramazan: "Atatürk, Bilim ve Din", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 494-500; BOYACIOĞLU, Ramazan: "Atatürk, Din ve Lâiklik", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Türkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1185-1203; CANGIZBAY, Kadir: **Çok-Hukukluluk Lâiklik ve Lâikrasi**, Birinci Basım, Ankara Nisan 2002, VI+[1]+163+[4] sayfa, Liberte Yayınları: 64; CEYHAN, Emrah: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülüğten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 748; "Cumhuriyetin 75. Yılında Atatürk ve Din", Panel (Ayşe Sucu, Mehmet Nuri Yılmaz, Yekta Güngör Özden, Nevval Sevindi, Ahmet Gürtaş), **Türkiye Diyanet Vakfı Haber Bülteni**, Ekim-Aralık 1998, Sayı: 60, sayfa 10-17; ÇAĞATAY, Neşet: "Lâiklik ve Din İlişkileri", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 99-108; ÇAĞATAY, Neşet: "Lâiklik ve Din İlişkileri", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 179-187; ÇEÇEN, Anıl: **Atatürk ve Cumhuriyet**, 3. Baskı, Ankara Ocak 1995, 384 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları:108, sayfa 143-158; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 131-132; ÇELEBİ, Mevlüt: "Atatürk İlkeleri", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 196-198; ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh: "Atatürk, Din ve Lâiklik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 573-576; ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh: "Atatürk ve Lâiklik", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, **Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 337-346; ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh: "Halifelik, Din ve Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 109-114; ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh: "Lâiklik ve Din", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 261-282; DÄVER, Bülent: "Lâiklik", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 13-17; DÄVER, Bülent: "Secularism in Turkey", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 99-111; DÄVER, Bülent: **Türkiye Cumhuriyetinde Lâiklik**, Ankara 1955; DÄVER, Bülent: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 229-234; DE-

MİREL, Hakkı: "Lâiklik ve Suç", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1954, Cilt: 11, Sayı: 3-4, sayfa 105-109; DÖNMEZER, Sulhi: "Cumhuriyetin Nitelikleri, Özellikler ve İlkeler", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+I]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 178-180; DÖNMEZER, Sulhi: "İnkılâpçılık ve Türk Hukuk Sisteminde Gelişmeler ve Ceza Hukukunun İşlevi", 75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 12-13; Düşünce ve Davranışları ile Atatürk, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 53-58, 70; ECER, Ahmet Vehbi: "Atatürkçü Düşüncedeki Lâiklik Türkiye Gerçeklerine Uygundur", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: XVI, Kasım 2000, Sayı: 48, sayfa 699-710; ECER, Ahmet Vehbi: "Atatürk'ün Din ve İslâm Dini Hakkındaki Görüşleri", Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 115-136; EMİNAGAĞOĞLU, Ömer Faruk: "Lâiklik ve İhlâlleri", Mülkiyeliler Birliği Dergisi, Cilt: 15, Eylül 1991, Sayı: 135, sayfa 25-28; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantıya", Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 643-645; ERMAN, Sahir: "Burası Türkiye", Prof. Dr. Nurullah KUNTER'e Armağan, İstanbul 1998, XXXII+548+(10) sayfa, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No: 716, sayfa 89-90; ERMAN, Sahir: "Din ve Ticareti", Prof. Dr. Nurullah KUNTER'e Armağan, İstanbul 1998, XXXII+548+(10) sayfa, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No: 716, sayfa 84-86; ERMAN, Sahir: "Hoşgörül", Prof. Dr. Nurullah KUNTER'e Armağan, İstanbul 1998, XXXII+548+(10) sayfa, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No: 716, sayfa 87-88; ERMAN, Sahir: "Lâiklik ve Masonluk", Mimar Sinan, Sayı 61, İstanbul 1986, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locasının Yayın Organı, sayfa 6-20; ERMAN, Sahir: "O Kafa", Prof. Dr. Nurullah KUNTER'e Armağan, İstanbul 1998, XXXII+548+(10) sayfa, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No: 716, sayfa 91-92; EROĞLU, Hamza: Atatürkçülük El Kitabı, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olgaç Matbaası, sayfa 138-167; EROĞLU, Hamza: Atatürk'ün Hayatı, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 68-69; EROĞLU, Hamza: Gerçek Yönüyle Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi, Ankara 1965, 221 sayfa, Kardeş Matbaası, sayfa 139-155; EROĞLU, Hamza: "Lâikliğin Bedeli", I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler), 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 73-90; EROĞLU, Hamza: Türk İnkılâp Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 423-436; EROĞLU, Hamza: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 236-240; FEDAYİ, Cemal: "Kendi İfadeleriyle Atatürk'ün Temel Siyasal Düşünceleri", Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 705; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Fikir Hayatı", Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri), Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioglu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağah Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 133-143; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Milliyetçilik", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 392-393; FEYZİOĞLU, Turhan: "İslâm Dini ile Teokratik Devlet Yapısını Bir Tutmamalıyız. 'İrmaklar Tersine Akıtılamaz'", Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 199-212; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 334-338; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı: Lâik-

lik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 137-193; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girdi, Prof. Dr. Mehmet Gönülöbol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[i]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 169-230; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı: Lâiklik", **Kalkınmada Anahtar Verimlilik**, Ekim 1993, Yıl: 5, Sayı: 58, Millî Prodüktivite Merkezi Aylık Yayın Organı, sayfa 15; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 220-225; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 4-9; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Atatürk Düşüncesinde Lâiklik", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Alimet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt I, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Türkistan-Kazakistan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+726 sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 371-380; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Atatürk ve Din", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 265-275; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Atatürk ve Din", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 235-250; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Atatürk ve Lâiklik", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu 3-6 Ekim 1995**, -Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 683-695; FIĞLALI, Ethem Ruhi: **Din ve Devlet İlişkileri**, Muğla 1997, VI+76 sayfa, Muğla Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları No: 8, sayfa 45-65; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Giriş", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa XXI-XXVII; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "İslâm ve Lâiklik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XI, Kasım 1995, Sayı: 33, sayfa 653-686; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "İslâm ve Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 213-234; FIĞLALI, Ethem Ruhi: "Lâik Devlet Yapısında Gelişmeler", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 27-57; GENÇ, Reşat: "Atatürkçü Düşüncede Lâiklik ve Din Anlayışı", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 251-258; GENÇ, Reşat: "Giriş Konuşması", **Türkiye Cumhuriyeti'nin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunlarının Önemi (Panel)**, Ankara 1995, [3]+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 9-10; GENÇ, Reşat: "Önsöz: Lâik Türkiye Yolunda Adımlar", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa IX-XX; GENÇ, Reşat: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Fikir Temelleri ve Nitelikleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 723; GENÇ, Reşat (Hazırlayan ve Sadeleştiren): **Türkiye'yi Lâikleştiren Yasalar, 3 Mart 1924 Tarihli Meclis Müzakereleri ve Kararları**, Giriş: Ord. Prof. Reşat Kaynar, Ankara 1998, XXX+191 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa I-XXX, 1-191; Genelkurmay Başkanlığı: "Din", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 35-56; GİRİTLİ, İsmet: "Atatürk Cumhuriyetinin Lâiklik İlkesi", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi,

sayfa 259-270; GİRİTLİ, İsmet: "Cumhuriyet ve İnkılâplar", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 732-734; GİRİTLİ, İsmet: "Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu'nun Atatürkçü Türk Milliyetçiliği Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 616-617; GİRİTLİ, İsmet: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 225-229; GÖK, Dursun-Osman AKANDERE-Osman SÖNMEZ-Yaşar SEMİZ: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi**, III. Baskı, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 390-401; GÖLE, Nilüfer: "Türkiye'de Lâiklik ve İslâmiyet: Elitlerin ve Karşıt Elitlerin Oluşumu", **Yeni Türkiye Cumhuriyet Özel Sayısı III, Sosyal Değerlendirme**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 1601-1610; GÜL, Mustafa: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaşlaşma", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)** Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 230-231; GÜNDÜZ, Necati: **Atatürk Çağı ve Zihniyeti**, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Emel Matbaacılık Sanayii, sayfa 101-105; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "İzmir-İktisat Kongresi Görüşler ve Değerlendirmeler", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVI, Mart 2000, Sayı: 46, sayfa 292-296; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 271-296; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "Lâiklik", **Prof. Dr. Jale G. AKİPEK'e Armağan**, Konya 1991, XIV+542 sayfa, Selçuk Üniversitesi Yayınları No: 100, Hukuk Fakültesi Yayınları No: 11, sayfa 33-57; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "Lâiklik ve Türk Hukuk Devrimi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Temmuz 1996, Sayı: 35, sayfa 503-526; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "Türk Hukuk Devrimi ve Lâiklik", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 163-167; HATTAMER, Richard: "Mısır Basınında Atatürk ve İnkılâpları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 399-402; HİZMETLİ, Sabri: "Atatürk'ün Nutuk, Söylev ve Demeçlerinde Din ve İslâm Öğeleri", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt I, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+726 sayfa, **Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi**, sayfa 409-418; HİZMETLİ, Sabri: "Mustafa Kemal Atatürk'ün İslâm Tarihi Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 463-476; İLHAN, Suat: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülükten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: V, Mart 1989, Sayı: 14, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 270; İLHAN, Suat: **Türk Devrimi ve Türk Dünyası**, Ankara 2001, VIII+149 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 94-98; İSMAİLOĞLU, Refik İsmailov: "Atatürk'ün Din ve Lâiklik Anlayışı ve Elçibey", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus. Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 785-788; JÄCHKE, Gotthard (Çeviren: Nimet ARSAN): "Atatürk'ün İndinde Dinin Önemi", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 297-300; KARABATAK, Rüstem: "Hukuk Devleti ve İnsan Hakları Bağlamında Din Özgürlüğü II", **Belediye Dergisi**, Cilt: 6, Nisan 2000, Sayı: 10, sayfa 4-13; KARABATAK, Rüstem: "Lâiklik ve Hukuk", **Belediye Dergisi**, Cilt: 4, Ocak 1998, Sayı: 7, sayfa 33-39; KARABATAK, Rüstem: "Lâiklik ve Hukuk", **Yerel Gündem**, Yıl: 1, Haziran 1999, Sayı: 6, sayfa 16-23; KARAGÖZOĞLU, Galip: "Atatürk İnkılâbının Yerleşmesinde ve Gerçekleşmesinde Eğitimin Rolü ve Yeri", **Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 138-139; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 69-79, 169-172; KARAL, Enver Ziya: "Devrim ve Lâiklik", **Belgelerle Türk Tarih Dergisi**, Özel Yayın, Ankara 1968;

KAYNAR, Reşat: "Atatürkçülük Nedir?", *Atatürkçülük (İkinci Kitap)*, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 34-35; KAYNAR, Reşat: "Atatürkçülükte Millileşme, Lâikleşme, Çağdaşlaşma (Medeniyetçilik)", *I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)*, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 25-30; KAYNAR, Reşat: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", *Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 234-236; KAYNAR, Reşat: "Türkiye'yi Lâikleştiren Yasalar", *Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik*, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 301-316; KAYNAR, Reşat: "3 Mart 1924 Devrim Yasaları", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XII, Temmuz 1996, Sayı: 35, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 487-491; KAYNAR, Reşat: "3 Mart 1924 Tarihli Kanunların Genel Yapısı", *Türkiye Cumhuriyeti'nin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunlarının Önemi (Panel)*, Ankara 1995, [3]+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 11-17; KIŞLALI, Ahmet Taner: *Atatürk'e Saldırımın Dayanılmaz Hafifliği*, 3. Basım, Ankara 1993, 376 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları: 63, sayfa 61-64; KİLİ, Suna: *Atatürk Devrimini, Bir Çağdaşlaşma Modeli*, Türkiye İş Bankası 1981 Siyasal Bilim Büyük Ödülü, 7. Baskı, Ankara Mart 2000, XI+342 sayfa, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Yayın: 221, Atatürk Dizisi: 32, sayfa 265-273; KOCABAŞ, Süleyman: "75. Yıldönümünde Cumhuriyet ve Cumhuriyet'in Nitelikleri'nde Yaşanan Sendromlar", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 356-360; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 605; KOCATÜRK, Utkan: *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri*, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 76-77, 228-239; KODAMAN, Bayram: "Atatürk'ün Millî Birlik ve Millî Devlet Anlayışı", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 685; MERTER, Feridun: "Türk Modernleşmesi Açısından Demokrasi ve Atatürk", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 659-662; MUMCU, Ahmet: "Cumhuriyetin İlk Dönemlerinde Lâiklik", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 513-526; MUMCU, Ahmet: "Cumhuriyetin İlk Dönemlerinde Lâiklik", *Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik*, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 317-332; MUMCU, Ahmet: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", *Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 241-243; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, *Atatürkçülük Konferansları-I*, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; ODYAKMAZ, Zehra: "Cumhuriyetimizin 74. Yılında Hukuk İnkılabımızın Temelini Oluşturan Lâiklik", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 1996/3, Yıl: 9, sayfa 382-418; ODYAKMAZ, Zehra: "Lâiklik" *Konusunda Temel Bibliyografya Denemesi*, Ankara 1989, XIX+283 sayfa; OĞUZKAN, Turhan: "Atatürkçü Eğitim Politikası ve Millî Eğitim", *Atatürkçülük (İkinci Kitap)*, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 120-121; OLCAYTU, Turhan: *Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İläveli 8. Baskı*, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basım ve Basım A.Ş., sayfa 191-219; [ÖZBUDUN, Ergun]: "Atatürk ve Devlet Hayatı", *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)*, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Agâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 71-78; ÖZBUDUN, Ergun: "Atatürk ve Lâiklik", *Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik*, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 333-344; ÖZBUDUN,

Ergun: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelelerinden Lâiklik", **Panel, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 243-245; ÖZDEN, Yekta Güngör - Nevval Sevindi - Ahmet Gürtaş: Atatürk ve Din (TDV Kadın Kolları, Panel, 1998), Ankara 1999, 79 sayfa, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları/295, sayfa 5-76; ÖZGÜNEŞ, Mehmet: "Neden ve Nasıl Bir Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 345-356; ÖZYÖRÜK, Mukbil: "Teokrazi ve Lâiklik", 16.9.1985 tarihli **Tercüman Gazetesi**; SARAY, Mehmet: **Türk Devletlerinde Meclis (Parlamento), Demokratik Düşünce ve Atatürk**, Ankara 1999, VI+162 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 87-94; SARAY, Mehmet: "Türk Devletlerinde Hoşgörü ve Bugünkü Lâiklik Anlayışı", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt I, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+726 sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 446-455; SARIKÇIOĞLU, Ekrem: "Atatürk ve İslâm Dini", **Atatürk'e Armağan**, (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), **Ölümünün 50. Yılı**, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 39-48; SAVCI, Bahri: "Atatürk Lâikliğin Gerçek Amacı ve Anlamı", **Atatürk'e Saygı**, Ankara 1969, 517 sayfa, TDK Tanıtma Yayınları Çeşitli Dizisi: 6 Türk Dil Kurumu Yayınları: 288, sayfa 173-191; SELÇUK, Sami: "Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 594; SELÇUK, Sami: "Lâiklik, Sivil Toplum-Homo Democraticus, Birinci Bası, İstanbul Mayıs 1994, 94 sayfa, Uygurlık Yayınları/09; SENCER, Muzaffer: "Din ve Toplum", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt 2, İstanbul 1985, İletişim Yayınları, sayfa 560-569; SEZEN, Yümnü: "Türkiye Cumhuriyetinde Din ve Lâiklik", **Yeni Türkiye Cumhuriyet Özel Sayısı III, Sosyal Değerlendirme**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 2581-2583; ŞAHİNGÖZ, Mehmet: "Atatürk'ün Fikir ve Düşüncelerinin Evrensel Değeri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sempozyumlardan, Sayı: 1999/ 2, Yıl: 12, sayfa 471-472; ŞAYLAN, Gencay: **Türkiye'de Lâiklik**, [basım yeri ve yılı yok], 80 sayfa, TÜSE, **Türkiye'nin Soruları Dizisi-8**, Yeni Yüzyıl Kitaplığı, Emlak Bank'ın Katkısıyla; TANERİ, Aydın: "Lâiklik Yeni Keşfedilmedi", 22.9.1985 Tarihli **Tercüman Gazetesi**; TANFER, Vehbi: "İrtica Olayları Karşısında Atatürk", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 151-163; TAŞDEMİRCİ, Ersoy: "Atatürkçü Düşünce Sisteminde Lâikliğin Yeri ve Önemi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIV, Mart 1998, Sayı: 40, sayfa 5-35; TAŞANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881 100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 54-56; TURAL, Sadık: "Hukuk, Kültür Oluşturucudur", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 357-370; TUNAYA, Tarık Zafer: "Atatürk'çü Lâiklik Politikası", 7 Ocak 1969 tarihli **Ulus Gazetesi**; TUNÇAY, Mete: "Lâiklik", **Cumhuriyet Dönemi, Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt 2, İstanbul 1983, İletişim Yayınları, sayfa 570-573; TÜNAY, Bekir: "Atatürk ve Millî Birlik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 419; TÜZÜN, Necat: "Atatürk İnkılaplarında Lâiklik", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 91-98; **3 Mart 1924 Tarihli Kanunlara Ait Meclis Tutanakları**, TBMM Zabıt Ceridesi Devre: II Cilt: 7, sayfa 21-69; **Türkiye Cumhuriyetinin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunların Önemi (Panel)**, Ankara 1995, [3+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 53-134; UMAR, Bilge: "Lâikliğin Tartışılmaz İçeriği Üzerine", **İzmir Barosu Dergisi**, Yıl: 58, Sayı: 2, sayfa 85-101; ÜNSAL, Hüsamettin: "Lâiklik ve Atatürk'ün Lâiklik Politikası", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Ku-

rumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 371-382; YAŞAR, Nuri: "La Laïcité de L'Etat Et La Laïcité Française", **Kamu Hukuku Arşivi**, Cilt: V, Mart 2002. Sayı: 1, sayfa 36-42; YETKİN, Çetin: "Dünden Bugüne Bağımsızlık, Özgürlük, Ulusal Egemenlik Açısından Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24. sayfa 622-623; YILDIRIM, Hüsamettin: "Türkiye ve Kırgızistan'daki Lâiklikle İlgili Bazı Düzenlemelerin Karşılaştırılması", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1205-1211; YILDIZ, Mustafa: "Lâiklik ve Anayasa Yargısındaki Boyutları", **Prof. Dr. Halid Kemâl Elbir'e Armağan**, İstanbul 1996, 575 sayfa, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Eğitim Öğretim ve Yardımlaşma Vakfı Yayını No: 2, sayfa 564-575; YUVALI, Abdülkadir: "Atatürk İlkeleri ve Diğer Akımlar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Kasım 1997, Sayı: 39, sayfa 971-972; ZANGHI, Claudio: "Mustapha Kemal Atatürk and the Secularization of the State", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1171-1183; ZÜLFİKÂR, Hamza: "Atatürk'ün İslâm Dini ile İlgili Görüşleri ve Değerlendirmeleri", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1112-1118; ZÜLFİKÂR, Hamza: "Mustafa Kemal Atatürk'ün Balıkesir Hutbesi", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 20-33.

2 "Atatürk'ün Eğitimi Lâikleştirilmesi" konusunda bakınız AKBULUT, Mustafa: "Atatürk ve Eğitim", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli**, (5 Haziran 1998 Afyon), **Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 73-80; AKYÜZ, Yahya: "Atatürk'ün Türk Eğitim Tarihindeki Yeri", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 347-366; AKYÜZ, Yahya: "Atatürk ve Eğitim", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 177-202; AKYÜZ, Yahya: "Eğitim ve Kültür Alanında Millî Mücadele: Millî Mücadele Ruhunun Uyanışında Okulların ve Öğretmenlerin Rolü", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/1 Türk İnkılâbı'nın Hazırlık Dönemi ve Türk İstiklâl Savaşı**, (Prof. Dr. Y[ahya] Akyüz, Prof. Dr. E[rgun] Aybars, Prof. Dr. U[tkan] Kocatürk, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülünhal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. Ç[ahit] Bilim), Ankara 1989, XI-II+187 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 146-154; AKYÜZ, Yahya: "Türk Eğitim Tarihinde Atatürk", **10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli**, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 40-43; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 37-42; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Düşünceleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 290-305; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 90-92, 129-133, 135-142; **Atatürk Devrimleri ve Eğitim Sempozyumu**, Haziran 1981, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 92, VII, 168 sayfa; AVCİ, Cemal: "Atatürk'ün Eğitim Hakkında

ki Düşünceleri ve Hasan -li Yücel'in Çalışmaları", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Kasım 1999, Sayı: 45, sayfa 1183-1189; AVCI, Cemal: "Atatürk ve Eğitim", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 355-359; AYTAÇ, Kemal: "Atatürk'ün Eğitim Görüşü", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, **Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 103-113; BİLGİN, Beyza: "Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve Din Eğitimi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Temmuz 1996, Sayı: 35, sayfa 527-535; BİLİCİ, Burhan: "Atatürk ve Millî Eğitim", **Cumhuriyetin Kuruluşunun 75. Yıl Armağanı**, Ankara 1998, IX+260 sayfa, Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, sayfa 97-102; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], 110+[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 51-52; BURSALIOĞLU, Ziya: "Atatürkçü Eğitim Üzerine", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 799-803; BURSALIOĞLU, Ziya: "Atatürkçü Eğitim Üzerine". I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, **Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi**, sayfa 342-345; CİCİOĞLU, Hasan: "Atatürk ve Millî Eğitim Politikası", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli (5 Haziran 1998 Afyon)**, **Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 91-101; CUNBUR, Müjg.n: "Atatürk Döneminde Kadın Eğitimi", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 519-535; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağimsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 401-416; ÇAYCI, Abdurrahman: "Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun (Öğretimi Birleştirme Yasası) Atatürk İnkılapları İçindeki Yeri ve Önemi", **Türkiye Cumhuriyeti'nin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunlarının Önemi (Panel)**, Ankara 1995, [3]+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 23-31; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 105-106; DADAŞOV, Tevfik: "Kemal Atatürk Eğitim ve Kültür Hakkında", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt II, Ankara 1996, [5]+II+(-683+1351) sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1311-1317; DOĞRAMACI, Emel: "Atatürk ve Eğitim", 10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 29-31; DOĞRAMACI, Emel: "Osmanlı Devleti'nden Günümüze Kadın Haklarındaki Gelişmeler", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 65-68; DOĞRAMACI, İhsan: "Atatürk ve Eğitim", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 653-669, 658-659; ERDEM, Menendi: "Bir Eğitim Lideri Olarak Atatürk", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIV, Mart 1998, Sayı: 40, sayfa 301-317; ERENDİL, Muzaffer: "Atatürk'ün Güvendiği Gençlik ve Eğitim", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 401-408; [ERGÜN, Mustafa]: "Eğitim ve Kültür İnkılâbı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi 1/2 Atatürk İnkılapları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkcüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ül]nihal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergün, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsay] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 45-55; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 123-125; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**,

Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 260-267; EROĞLU, Hamza: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 20-24; [FEYZİOĞLU, Turhan]: "Atatürk ve Fikir Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağaç Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 151-168; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk Yolu Akılcı, Bilimci, Gerçekçi Yol", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girilti, Prof. Dr. Mehmet Gönülbot Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 45-53; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı: Lâiklik", Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 171-176; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girilti, Prof. Dr. Mehmet Gönülbot Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 202-207; GİRİTLİ, İsmet: "Cumhuriyet ve İnkılaplar", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 734-736; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, III. Baskı**, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 338-339; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Eğitim Konusunda Görüşleri ve Misak-ı Maarif", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 921-958; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Millî Eğitim Politikası ve 'Misak-ı Maarif'", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 373-389; GÜRSES, Hilmi: "Atatürk ve Millî Eğitim", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 367-372; GÜRTAŞ, Ahmet: **Doğumunun 100. Yılında Atatürk ve Din Eğitimi**, 3. Baskı, Ankara 1982, VIII+185 sayfa, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları: 214; İZGİ, Özkan: "Atatürk Dönemi Eğitim Politikası", **10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli**, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 33-38; İZGİ, Özkan: "Atatürk'ün Eğitim Politikası ve Yabancı Okullar Sorunu", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 559-565; İZGİ, Özkan: "Atatürk'ün Eğitim ve Üniversitelere Bakış Açısı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 267-276; KAFADAR, Osman: "Atatürk'ün Eğitim Felsefesi", **10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli**, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 51-55; KARAGÖZOĞLU, Galip: "Atatürk İnkılabının Yerleşmesinde ve Gerçekleşmesinde Eğitimin Rolü ve Yeri", **Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 131-139; KARAGÖZOĞLU, Galip: "Atatürk'ün Eğitim Savaşı", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 319-339; KAYADİBİ, Fahri: "Atatürk'ün Dinî Yönü ve Din Eğitimi Bakışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVI, Kasım 2000, Sayı: 48, sayfa 675-698; KAYNAR, Reşat: "Atatürk'ün Kültür ve Eğitim Anlayışı", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 212-213; KO-

CATÜRK, Utkan: Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri, Ankara 1999, XIV+440 sayfa. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 119-133; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürk'ün Üniversite Reformu ile İlgili Notları", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: 1, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 3-95; KÖSTÜKLÜ, Nuri: "Atatürk'ün Türk Millî Eğitiminden Bekledikleri", Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli (5 Haziran 1998 Afyon), Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar, Ankara 2000, IV+112 sayfa. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 67-72; OĞUZKAN, Turhan: "Atatürkçü Eğitim Politikası ve Millî Eğitim", Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 115-129; OLCAYTU, Turhan: Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 73-80; ÖYMEN, Hıfzırahman Rasit: Türkiye'nin Ana Eğitim Problemleri, Ankara 1956; ÖZBEY, Mustafa: "Atatürkçü Düşünceler Sisteminin Nitelikleri", Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 284-287; ÖZKAYA, Yücel: "Osmanlı Devleti'nden Devralınan Miras, Cumhuriyet Dönemindeki Gelişmeler, Başarılanlar, Başarısızlıklar, 21. Yüzyıldaki Hedefler ve Neler Yapılması Gerekliği", 75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek, Ankara 1999, [2]+11+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 82-84; SARP, Nilgün: "Atatürk ve Eğitim", Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 1-13; SEBER, Hande: "Atatürk ve Eğitimde Batılılaşma", 10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 47-50; ŞENALP, Leman: "Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Kütüphanelerin Yeri", I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 443-454; ŞİŞMAN, Adnan: "Atatürk ve Lâik Eğitim", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+11+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 79-86; ŞİŞMAN, Adnan: "Tevhîd-i Tedrisâtı Hazırlayan Sebepler", Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli (5 Haziran 1998 Afyon), Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 25-31; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri, 1881 100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Oğun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 59-61; TEKELİ, İlhan: "Tanzimattan Cumhuriyete Eğitim Sistemindeki Değişmeler", Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, Cilt 2, İstanbul 1985, İletişim Yayınları, sayfa 456-475; TEZCAN, Mahmut: "Atatürk'ün Çağdaş Eğitim Anlayışı", 10 Kasım 1993 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Eğitim Paneli, Ankara 1996, 55 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 45-46; TEZCAN, Mahmut: "Eğitim Bilimleri Açısından Atatürk", Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt II, Ankara 1996, [5]+11+(-683+1351) sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 695-707; TÜRKMEN, Bekir: "Atatürk'ün Eğitime Verdiği Önem ve İnebolu'da Eğitim Durumu", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 701-709; TÜZÜN, Necat: "Atatürk İnkilâplarında Lâiklik", I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 98; ULUDAĞ, Zekerriya: "Kızım Karabekir'in Eğitimle İlgili Düşüncelerinin Değerlendirilmesi", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 471-500; UMUNÇ, Himmet: "The Universal Values of Atatürk's Educational Policy", Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk,

September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt 1, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 389-394; ÜLKEN, Yüksel: "Atatürk'te Eğitim-Bilim ve Teknik Anlayışı", *Atatürkçü Düşünce El Kitabı*, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 203-208.

3 "Sosyal Alandaki İnkılaplar" için bakınız AVCI, Cemal: *III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)*, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 147-152; ÇAYCI, Abdurrahman: *Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağimsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)*, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 332-336; ÇEÇEN, Anıl: *Kemalizm, İnceleme*, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 109-110; *Düşünce ve Davranışları ile Atatürk*, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 26-28; [ERGÜN, Mustafa]: "Sosyal Yapıda ve Sağlık Alanında İnkılap", *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1/2 Atatürk İnkılapları* (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülnehal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergün, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsay] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 80-84; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantısı", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 642-643; EROĞLU, Hamza: *Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği*, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 115-119; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı Lâiklik", *Atatürk Yolu*, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girtili, Prof. Dr. Mehmet Gönlübol tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 207-218; GENÇ, Reşat: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Fikir Temelleri ve Nitelikleri", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 720; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: *Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, III. Baskı*, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 344-350; HATTAMER, Richard: "Mısır Basınında Atatürk ve İnkılapları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 393-396; KESKİNKILIÇ, Filiz: "Hukuksal Bir Yaklaşımla Kılık Kıyafet Devriminin Değerlendirilmesi", *Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000*, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 267-272; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, *Atatürkçülük Konferansları-I*, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; OLCAYTU, Turhan: *Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz*, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 129-131; SARISAMAN, Sadık: "Sosyal Alanda Yapılan İnkılaplar ve Bu İnkılapların Özümsemesi Meselesi", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XV, Kasım 1999, Sayı: 45, sayfa 1101-1120.

4 "Türk Hukuk İnkılabı" için bakınız AKGÜNDÜZ, Ahmet: "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Hukukunun Gelişme Safhaları", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 376-383; Atatürk ve Hukuk (Derleyenler: Ender Tiftikçi, Mehmet Tiftikçi): *130. Yıl Armağanı*, Ankara 1999, X+374 sayfa, Yargıtay Yayınları No: 27; AKSOY, Muammer: "Atatürk'ün Gerçekleştirdiği Türk Hukuk Devriminin Ana Çizgileri (Atatürk'ün Türk Hukuk Devrimindeki Çok Yönlü Mimarlığı)", *Ankara Barosu Dergisi*, Atatürk Sayısı, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 495-582; AKSOY, Muammer: "Atatürk'ün Hukuk Devriminin Temeli: Lâik Hukuk ve Devlet Anlayışı", *III. Türk Hukuk Kurultayı, Türk Hukuk Devrimi Bildiriler*, Ankara 1981, Adalet Bakanlığı Yayınları Yeni Seri No: 53, sayfa 91-164; ALTAY, Şakir: "Ulusun Devrimlerindeki Yıpranmaz Gücü ve Hukuk", *Ankara Barosu Dergisi*, Atatürk Sayısı, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 615-622; *Atatürkçü Düşünce Sistemi*, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 18-20; AVCI, Cemal: *III. Dönem*

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931), Ankara 2000, VI+3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 87-101; AYDINLIYIM, Suat: "Atatürk'ün Hukuk Devrimlerinden Medenî Hukuk Devrimi", **Ankara Barosu Dergisi**, **Atatürk Sayısı**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 629-634; BİLMEEN, Ömer Nasuhi: **Hukuki İslamiyye ve İstilahatı Fıkhiyye Kamusu**, Üçüncü Cilt, İstanbul 1951, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 402, Hukuk Fakültesi No: 90; BOZKURT, Gülnihal: "Atatürk'ün Hukuk Alanında Getirdikleri", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Kasım 1991, Cilt: 8, Sayı: 22, sayfa 45-53; BOZKURT, Gülnihal: "Atatürk'ün Hukuk Alanında Getirdikleri", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 537-547; [BOZKURT, Gülnihal]: "Türk Hukuk İnkılâbı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/2 Atatürk İnkılâpları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülnihal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsay] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 38-44; CİHAN, Erol: "Atatürk ve Hukuk Devleti Kavramı", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 159-162; COŞAR, Ahmet: "Atatürk ve Tüze Devrimi", **Ankara Barosu Dergisi**, **Atatürk Sayısı**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 583-595; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağmsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 337-342; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 103-104; DÖNMEZER, Sulhi: "Atatürk Hukuk İnkılâbı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 6, Temmuz 1990, Sayı: 18, sayfa 665-676; DÖNMEZER, Sulhi: "İnkılâpçılık ve Türk Hukuk Sisteminde Gelişmeler ve Ceza Hukukunun İşlevi", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+11+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1-18; DUMAN, İhter Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, 1. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 54-60; ERDEHA, Kâmil: "Atatürk'de 'Hukuk Devlet' Düşüncesi", **Ankara Barosu Dergisi Atatürk Sayısı**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 623-628; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 114-115; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 70; EROĞLU, Hamza: "Hukukta Batı'ya Yönelmenin Zorunluluğu", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 3-25; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 250-254; ESEMENLİ, Bilgay: "Türk Hukuk Devrimi ve Atatürk", **Ankara Barosu Dergisi**, **Atatürk Sayısı**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 635-638; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 341-342; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girtili, Prof. Dr. Mehmet Gönülöb Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 198-202; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmöz-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi**, III. Baskı, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 334-337; G. SAUSER-HALL: *Recueil des Travaux*, Geneve 1938; HAFIZOĞULLARI, Zeki: "Türk Hukuk Devrimi ve Lâiklik", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 163-167; HATTAMER, Richard: "Mısır Basınında Atatürk ve İnkılâpları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 396-398; KALAN, İlnur: "Cumhuriyet Dev-

rini-Hukukun Temelleri ve Günümüz Hukuk Reformculuğu 'Sami Selçuk Eleştirisi"', **Ankara Barosu Dergisi**, 2001, Cilt: 59, Sayı: 4, sayfa 111-132; KARABATAK, Rüstem: "Hukuk Devleti ve İnsan Hakları Bağlamında Din Özgürlüğü II", **Belediye Dergisi**, Cilt: 6, Nisan 2000, Sayı: 10, sayfa 4-13; KARAKUŞ, Fuat: "75. Yıl ve Cumhuriyet'in Hukuk Devrimi". **Atatürkçü Düşünce**, Cilt: 6, Şubat 1999, Sayı: 58, sayfa 14; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 66-68; KILIÇOĞLU, Ahmet M.: "Çağdaş ve Lâik bir Toplumun Yarattığı Medenî Kanun'un Rolü". **Ankara Barosu Dergisi**, 2000, Cilt 57, Sayı: 1, sayfa 7-17; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 102-108; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürk ve Aile" **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 205-209; KOÇYİĞİT, Talât: "Şeriat". **Türk Ansiklopedisi**, Cilt XXX, Ankara 1981, sayfa 259; KÜRŞAT, İdil: "Türk İnkılap Kanunlarının Gerekçeleri "Türk Harflerinin Kabulü ve Tatbiki Hakkında Kanun"', **Belgelerle Türk Tarihi Dergisi**, Mayıs 2000, Sayı: 40, sayfa 7-12; KÜRŞAT, İdil: "Türk İnkılap Kanunlarının Gerekçeleri "Türk Medenî Kanunu"', **Belgelerle Türk Tarihi Dergisi**, Nisan 2000, Sayı: 39, sayfa 9-17; ODYAKMAZ, Zehra: "Atatürk ve Hukuk İnkılabı", **Atatürk ve Ankara**, sayfa 69-79, Ankara 1988, 153 sayfa, Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı Anısına Ankara Ticaret Odası Yayını; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, **Atatürkçülük Konferansları-I**, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; ODYAKMAZ, Zehra: "700. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Osmanlı Devleti'nin Hukuk Sistemine Genel Bir Bakış", **Milliyete Çağır**, 1-14 Ocak 2000 sayfa 9; ODYAKMAZ, Zehra: "Osmanlı Hukuk Sistemi ve Türk Hukuk İnkılabı", **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdarî Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 6, Yıl 1990, Sayı 1, sayfa 551-611; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 45-47; OZANKAYA, Özer: "Atatürk: Türk Renaissance'nin Mimarı", **III. Türk Hukuk Kurultayı, Türk Hukuk Devrimi Bildiriler**, Ankara 1981, Adalet Bakanlığı Yeni Seri No: 53, sayfa 343-349; ÖZEK, Çetin: "Türk Anayasa Hukukunda Lâiklik Kuralı ve Gelişimi", **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, 1961, Cilt: 27, Sayı: 1-4, sayfa 96-207; ÖZSUNAY, Ergun: "Yabancı Hukukun Benimsenmesi Yoluyla Bir Çağdaşlaşma Modeli: Kemalist Hukuk Devrimi Üzerine Gözlemler ve Değerlendirmeler", **III. Türk Hukuk Kurultayı, Türk Hukuk Devrimi Üzerine Bildiriler**, Ankara 1981, Adalet Bakanlığı Yayınları Yeni Seri No: 53, sayfa 353-382; ÖZTÜRKLER, Cemal: "Hukuku Özümlemek", **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 639-645; TEKİNAY, Selâhattin Sühi: "Atatürk ve Lâik Hukuk Düzenine Geçiş Safhaları", **Hukuk Araştırmaları Özel Sayı**, Cilt: 3, Eylül-Aralık 1988, Sayı: 3, sayfa 17-20; TURAN, Ömer: "1926 Hukuk İnkılabının Fikrî Temelleri", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XI, Temmuz 1995, Sayı: 32, sayfa 477-492; ÜÇÖK, Coşkun: "Hukuk Devriminin Nedenleri", **Bellefen Özel Sayı**, Cilt: 52, Kasım 1988, Sayı: 204, sayfa 1003-1011; YAŞAR, Nuri: "Hukuk Devleti Kavramı", **Gümüş Kubbe Kültür ve Sanat Dergisi**, Yıl: 2, Ocak-Şubat 2000, Sayı: 4, sayfa 3-6; YAYLA, Yıldızhan: "Adalet ve Yargı", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 4, İstanbul 1984, İletişim Yayınları, sayfa 908-928; YILDIZ, Mustafa: "Atatürk, 1921 ve 1924 Anayasaları", **Hukuk Araştırmaları Özel Sayı**, Cilt: 3, Eylül-Aralık 1988, Sayı: 3, sayfa 85-95.

5 "Hukukta lâiklik" konusunda bakınız DİLEK, Muzaffer: "Cumhuriyetin 75. Yılında Lâikliğin Ülkemiz Açısından Önemi ve Anayasa Mahkemesi Kararlarındaki Yeri", **Türk İdare Dergisi Özel Sayı**, Yıl: 70, Aralık 1998, Sayı: 421, sayfa 35-58; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 114-115; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 254-260; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 167-170; GENÇ, Reşat: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Fikir Temelleri ve Nitelikleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Ara-

lık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 719; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, **Atatürkçülük Konferansları-I**, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; TÜZÜN, Necat: "Atatürk İnkılâplarında Lâiklik", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 95-97.

6 "Lâik Devlet İlkesi" konusunda bakınız DÂVER, Bülent: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 13-18; DUMAN, İlder Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, 1. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 38-47; ERDİL, Kürşat: "Lâik Düzendeki Diyanet İşleri Başkanlığının Yeri ve Önemi", **Ankara Barosu Dergisi**, Cilt: 52, Sayı: 2, sayfa 61-69; ERDOĞAN, Mustafa: **Türkiye'de Anayasalar ve Siyaset**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara Mart 2003, VI+271 sayfa, Liberte Yayınları: 80; ERGENÇ, Özer: "Ankara Tarihine İlişkin Belgeler", **Ankara Dergisi**, Cilt: 1, Sayı: 3, sayfa 13-16; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olgaç Matbaası, sayfa 236-238; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 113-114; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 163-167; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girtili, Prof. Dr. Mehmet Gönülbol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 195-198; FİĞLALİ, Ethem Ruhi: "Din ve Devlet İlişkileri", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 605-611; FİĞLALİ, Ethem Ruhi: "Atatürk ve Lâiklik", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+112) sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 691-695; FİĞLALİ, Ethem Ruhi: "Lâik Devlet Yapısında Gelişmeler", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 42-57; GİRİTLİ, İsmet: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 9-13; GÖREN, Zafer: **Anayasa Hukukuna Giriş**, T.C. Anayasası Eki İle, II. Baskı, İzmir 1999, XIX+575 sayfa, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, sayfa 106-110; KAYNAR, Reşat: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 18-20; ÖZBUDUN, Ergun: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 27-29; SOLAK, İsmet: "3 Mart 1924 Tarihli Kanunların Genel Yapısı ve Güncel Yanı", **Türkiye Cumhuriyeti'nin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunlarının Önemi (Panel)**, Ankara 1995, [3]+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 33-38; TÜZÜN, Necat: "Atatürk İnkılâplarında Lâiklik", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 92-95.

7 "TBMM'nin Açılışı ve Modern Devletin Kuruluşu" için bakınız AKBULUT, Dursun Ali: "Atatürk Cumhuriyet ve Gençlik", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli**, (5 Haziran 1998 Afyon), **Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Ku-**

ruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 61-66; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: **Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 277 ve devamı; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: "Atatürk, Millî Egemenlik ve Türk Çocuğu", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 579-583; **Atatürk'ün Türkiye Büyük Millet Meclisini Açış Konuşmaları**, Ankara 1987, [7]+266 sayfa, TBMM Kültür Sanat Yayın Kurulu Yayınları No: 30; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağmsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 171 ve devamı; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 43-44; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantıya", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 632-633; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 36-39; EROĞLU, Hamza: "**Atatürk ve Ankara**", Atatürk ve Ankara, Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı Anısına Ankara Ticaret Odası Yayınıdır, Ankara Kasım 1988, 153 sayfa, sayfa 27-30; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Millî Egemenlik**, Ankara 1987, [6]+85 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 3, sayfa 23-51; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 140-144; GÖDE, Kemal: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Türk Tarihindeki Yeri ve Önemi", **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, (Ayrı Basım), Sayı: 1, Kayseri 1987, sayfa 1-44; [GÜNEŞ, İhsan]: "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Açılması", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/1 Türk İnkılâbı'nın Hazırlık Dönemi ve Türk İstiklâl Savaşı**, (Prof. Dr. Y[ahya] Akyüz, Prof. Dr. E[rgun] Aybars, Prof. Dr. U[tkan] Kocutürk, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ül]nihal Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. [İhsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. C[ahit] Bilim), Ankara 1989, XIII+187 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 89-98; IRMAK, Sadi: "Atatürk ve Meclis", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 247-286; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 19-28; MEMİŞ, Emin: **Millî Mücadelenin Hukukileşme Süreci**, Doktora Tezi, İstanbul 1999, XIV+[1]+480 sayfa, Filiz Kitabevi, sayfa 147-221; [ÖZBUDUN, Ergun]: "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İ[brahim] Ağah Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 82-85; ÖZBUDUN, Ergun: "Cumhuriyet ve Demokrasi", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+[1]+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 19-26; ÖZTÜRK, Kâzım: **Atatürk'ün TBMM Açık ve Gizli Oturumlarındaki Konuşmaları**, Ankara 1981, [17]+648 sayfa, Kültür Bakanlığı Yayınları: 411, Doğumunun 100. Yılında Atatürk Yayınları: 20; SHERRILL, Charles: **Bir Elçiden Gazi Mustafa Kemal** (Çeviren: Alp İlgaç), [Basım yeri ve yılı yok], 236 sayfa, Tercüman 1001 Temel Eser 23, sayfa 103-104; TURAN, Refik-Muhammet Şahin-Mustafa Safran: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I**, Ankara, 1988, XI+440+[31] sayfa, Gazi Üniversitesi Yayın No: 116, Gazi Eğitim Fakültesi Yayın No: 12, sayfa 187-194; YAŁÇIN, Semih: "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Geçiş ve 19 Mayıs Ruhunu", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Kasım 1999, Sayı: 45, sayfa 847-858; YAVUZ, Ünsal: "Fransız Arşivleri Resmî Belgelerine Göre TBMM'nin Açılışının Dış Etkileri", **Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası -Makaleler-**, (Yay. Haz. Berna Türkdoğan), Ankara 2000, XI+497 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 109-135; YAVUZ, Ünsal: "Fransız Arşivleri Resmî Belgelerine Göre TBMM'nin Açılışının Dış Etkileri", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 943-969.

8 20.01.1337 (1921) tarihli ve 85 kanun no'lu 1921 Anayasası için bakınız 3. Tertip Düstur, Cilt:1, sayfa 196; 1-7 Şubat 1337 tarihli Ceride-i Resmîye; ATAR. Yavuz: **Karşılaştırmalı ve Notlu Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Önceki Anayasalar**, Konya 2002, Mimosa Yayınları: 51, Hukuk Dizisi: 23, sayfa 191-194; ERDOĞAN, Mustafa: **Türkiye'de Anayasalar ve Siyaset**, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı, Ankara Mart 2003, VI+271 sayfa, Liberte Yayınları: 80, sayfa 45-55; GÖREN, Zafer: **Anayasa Hukukuna Giriş**, T.C. Anayasası Eki İle, II. Baskı, İzmir 1999, XIX+575 sayfa, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, sayfa 29-33; TUNÇ, Hasan: **Anayasa Hukukuna Giriş, En Son Değişikliklerle 1982 Anayasası**, 2. Baskı, Ankara 1999, XI+304 sayfa, Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti., Yayın No: 118, sayfa 27-31; YILDIZ, Mustafa: "Atatürk, 1921 ve 1924 Anayasaları", **Hukuk Araştırmaları Özel Sayı**, Cilt: 3, Eylül-Aralık 1988, Sayı: 3, sayfa 85-95.

9 "Hilâfetin Kaldırılması" konusunda bakınız ABUKOĞLU, Engin: "Saltanatın ve Hilâfetin Kaldırılması Sürecinde Mustafa Kemal Paşa ve Yakın Çevresi", **Yedinci Askerî Tarih Semineri Bildirileri II (Sunulmayan Bildiriler) 1763-1938 Yılları Arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ordu ve Toplum**, (25-27 Ekim 1999-İstanbul), Ankara 2001, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi Yayın Numarası: 2001/134, sayfa 277-278; AKBULUT, Dursun Ali: "Halifelğin Kaldırılmasının Uluslararası Boyutu", **Atatürk'ü Düşüncede İnsan Hakları İşbirliği ve Bölgesel Barış Panel Konuşmaları**, Ruscuk-Şumnu-Bulgaristan 10-13 Temmuz 2000, (Yay. Haz. Berna Türkoğan), Ankara 2001, III+107 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 53-69; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+17 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 606-612; ARMAOĞLU, Fahri: "Hilâfet'in Dış Cephesi", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 53-64; ATEŞ, Sami: **Atatürk, Anadolu'ya Geçince**, Ankara 1983, 170+(4) sayfa, [basan yayınevi veya matbaa adı yok], sayfa 129-135; BOYACIOĞLU, Ramazan: "Atatürk'ün Hil,felle İlgili Görüşleri", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Mart 1997, Sayı: 37, sayfa 99-136; BOYACIOĞLU, Ramazan: "Hilâfet", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 89-98; BOZKURT, Gülnihal: "Hilâfetten Cumhuriyet'e Hukukun Gelişimi", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 35-39; [BOZKURT, Gülnihal]: "Siyasal Alanda İki Büyük İnkılâp", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/2 Atatürk İnkılâpları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çagan, Doç. Dr. G[ülnihal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. [İhsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsoy] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 23-31; ÇAYCI, Abdurrahman: **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 301-306; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 93-94; [ÇUBUKÇU, İbrahim Ağâh]: "Lâiklik ve Din", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. [İbrahim] Ağâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 269-271; ERASLAN, Cezmi: "Abolishment of the Caliphate and Turkey's Transformation to Modern State", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 345-358; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 112-113; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 67-68; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 229-232; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 332-334; GENÇ, Reşat: "Açılış Konuşması", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 3-13; GENÇ, Reşat: "Hilâfetten Cumhuriyet'e", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 41-50; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İnkeleri ve İnkılâp Tarihi, III**. Baskı, Konya (basım yılı yok), X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 298-302; HATFAMER, Richard: "Mısır Basımında Atatürk ve İnkılabları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 391-393; HİZMETLİ, Sabri: "Mustafa Kemal Atatürk'ün İslâm Tarihi Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 477-485; KARAL, Enver Ziya: "Halifeliğin Kaldırılması", **10 Kasım 1999 Devlet Töreni ve Hilâfetten Cumhuriyete Paneli**, Ankara 2000, VI+98 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 65-73; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İnkelerimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 21-44; ORAL, Mustafa: "Atatürk'ün Geniş Cephe Stratejisi Çerçevesinde Birinci TBMM'de Hilâfet ve Saltanat Meselesi", **Askerî Tarih Bülteni**, Yıl: Ağustos 2002, Sayı: 53, Ankara 2002. Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 117-132; ÖZBUDUN, Ergun: "Halifeliğin Kaldırılmasının Cumhuriyet'in Lâikleşmesindeki Önemi", **Türkiye Cumhuriyeti'nin Lâikleşmesinde 3 Mart 1924 Tarihli Kanunlarının Önemi (Panel)**, Ankara 1995, [3]+134 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 11, sayfa 19-22; SHERRILL, Charles: **Bir Elçiden Gazi Mustafa Kemal** (Çeviren: Alp Ilgaz). [Basım yeri ve yılı yok], 236 sayfa, Tercüman 1001 Temel Eser 23, sayfa 185-190; TURAL, M. Âkif (Yayına Hazırlayan): **Hilâfet Sevdası Karşısında Millî Hakimiyet Mücadelesi**, Ord. Prof. Dr. Reşat Kaynar'ın Sunuş Yazısıyla (**10 Kasım 2001**), Ankara 2001, [6]+VI+273 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1-273. Bu konuda kanun için bakınız GENÇ, Reşat (Hazırlayan ve Sadeleştiren): **Türkiye'yi Lâikleştiren Yasalar, 3 Mart 1924 Tarihli Meclis Müzakereleri ve Kararları**, Giriş: Ord. Prof. Reşat Kaynar, Ankara 1998, XXX+191 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 28-191.

10 "**Şer'îye ve Evkaf Vekleti'nin Kaldırılması**" konusunda bakınız ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 312-313; KILIÇOĞLU, Ahmet M.: "Çağdaş ve Lâik Bir Toplum Yaratılmasında Medeni Kanunun Rolü", **Ankara Barosu Dergisi**, Cilt: 57, Sayı: 1, 2000, sayfa 7-17.

Bu konudaki kanun için bakınız GENÇ, Reşat (Hazırlayan ve Sadeleştiren): **Türkiye'yi Lâikleştiren Yasalar, 3 Mart 1924 Tarihli Meclis Müzakereleri ve Kararları**, Giriş: Ord. Prof. Reşat Kaynar, Ankara 1998, XXX+191 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 2-17.

11 **20.04.1340 (1924) tarihli ve 491 Kanun no'lu Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu** için bakınız 3. Tertip Düstur, Cilt: 5, sayfa 576; ATAR, Yavuz: **Karşılaştırmalı ve Notlu Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Önceki Anayasalar**, Konya 2002. Mîmoza Yayınları: 51, Hukuk Dizisi: 23, sayfa 165-190; ERDOĞAN, Mustafa: **Türkiye'de Anayasalar ve Siyaset, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı**, Ankara Mart 2003, VI+271 sayfa, Liberte Yayınları: 80, sayfa 55-70; GÖREN, Zafer: **Anayasa Hukukuna Giriş**, T.C. Anayasası Eki İle, II. Baskı, İzmir 1999, XIX+575 sayfa, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, sayfa 33-41; TUNÇ, Hasan: **Anayasa Hukukuna Giriş**, En Son Değişikliklerle 1982 Anayasası, 2. Baskı, Ankara 1999, XI+304 sayfa, Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti., Yayın No: 118, sayfa 31-35; YILDIZ, Mustafa: "Atatürk, 1921 ve 1924 Anayasaları", **Hukuk Araştırmaları Özel Sayı**, Cilt: 3, Eylül-Aralık 1988, Sayı: 3, sayfa 85-95.

12 "**Kıyafet İnkılabı**" konusunda bakınız EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 69-70; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din**

ve Lâiklik, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 176-177; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 64-65; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 109-111; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı**, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajansı Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 65-72.

13 **"Saat, Ölçülerde Yapılan İnkılâplar"** için bakınız FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 180-182.

14 **"Türk Tarih Kurumu"**, **"Türk Tarihi"** ve **"Atatürk'ün Tarih Görüşü"** için bakınız ÂFETİNAN, A.: "Atatürk ve Tarih", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, **Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 151-156; AS, Eftal: "Atatürk ve Türk Tarih Tezi", **Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000, Ankara 2000**, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 201-205; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığına Hazırlanmıştır, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 358-361; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığına Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 145-147; AVCI, Cemal: **III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)**, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 138-139; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XI-II+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 421-427; [ERGUN, Mustafa]: "Eğitim ve Kültür Alanında Millî Mücadele: Kültür Alanında Millî Mücadele", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/1 Türk İnkılâbı'nın Hazırlık Dönemi ve Türk İstiklâl Savaşı**, (Prof. Dr. Y[ahya] Akyüz, Prof. Dr. E[rgun] Aybars, Prof. Dr. U[tkan] Kocatürk, Prof. Dr. N[ami] Çagan, Doç. Dr. G[ülünhal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. Ç[ahit] Bilim), Ankara 1989, XIII+187 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 156-158; [ERGUN, Mustafa]: "Eğitim ve Kültür İnkılâbı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/2 Atatürk İnkılâpları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çagan, Doç. Dr. G[ülünhal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsay] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 56; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 121-122; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 74-75; [FEYZİOĞLU, Turhan]: "Atatürk ve Fikir Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzi-oğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İ[brahim] Agâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 171-181; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, III. Baskı**, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 342-344; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Eğitim Konusunda Görüşleri ve Misak-ı Maarif", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 953-954; HALAÇOĞLU, Yusuf: "Tarih, Kültür ve Bugün", **Yeni Türkiye Cumhuriyet Özel Sayısı III, Sosyal Değerlendirme**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 2425; HİZMETLİ, Sabri: "Mustafa Kemal Atatürk'ün İslâm Tarihi Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 457-462; İZGİ, Özkan: "Atatürk'ün 'Tarih İlimi' Hakkındaki Düşünceleri", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 257-261; KA-

RAL, Enver Ziya: *Atatürk'ten Düşünceler*, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 90-96; KARAL, Enver Ziya: "Atatürk'ün Tarih Tezi", *Atatürkçülük (İkinci Kitap)*, *Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler*, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basınevi, sayfa 157-164; KOCATÜRK, Utkan: *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri*, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 140-141, 163-191; KORKMAZ, Zeynep: "Millî Mücadele ve Sonrasında Türklük Şuuru", *I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)* 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 211; OLCAYTU, Turhan: *Di-nimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz*, Yeniden Düzenlenmiş İla-veli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 105-109; ÖZBAL-ÇI, Mustafa: "Atatürk'ün Kültür ve Sanat Anlayışı", *Atatürk'e Armağan*, (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölü-münün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 98; ÖZ-ÇELİK, Ayfer: "Atatürk ve Tarih Şuuru", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XII, Temmuz 1996, Sayı: 35, sayfa 601-607; ÖZER, Sevcihan: "Atatürk ve Türk Tarihi", *Atatürk Araştırma Mer-kezi Dergisi*, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 761-769; SAFA, Peyami: *Türk İnkılabına Ba-kışlar*, Ankara 1988, 136 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Mer-kezi, sayfa 125-128; SÜSLÜ, Azmi: "Atatürk ve Tarih", *Atatürkçü Düşünce El Kitabı*, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 241-263; SÜSLÜ, Azmi: "Türk Tarihçiliği ve Atatürk", *Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu*, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 323-348; ŞENALP, Leman: "Atatürk'ün Tarih Bilgisi", *Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu*, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Anka-ra, Turkey, Cilt II, Ankara 1996, [5]+II+(-683+1351) sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Ku-rumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 717-727; TAŞDEMİRCİ, Ersoy: "1933 Üniversite Reformun-da Tarih ve Türk Tarihi Öğretimine İlişkin Düzenlemeler", *Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongre-si The Atatürk 4th International Congress*, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Ulu-slararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kül-tür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1213-1233; YILDIZ, Hakkı Dur-sun: "Atatürk ve Türk Tarihi", *Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu*, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991 -Ankara, Turkey, Cilt II, Anka-ra 1996, [5]+II+(-683+1351) sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştır-ma Merkezi, sayfa 729-738.

15 "Türk Dil Kurumu", "Türk Dili", "Dil İnkılabı" ve "Atatürk'ün Türk Dili Hakkındaki Görüşleri" için bakınız AŞIK, Ahmet: "Türk Dilinin Sadeleştirilmesi Çalışmaları ve Atatürk", *Ata-türk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000, Ankara 2000*, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 163-171; *Atatürkçü Düşünce Sistemi* Anka-ra 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkan-lığı Yayınları, sayfa 48-50; *Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Düşünceleri*, İstan-bul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 362-365; *Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi*, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 155-156; AVCİ, Cema: *III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)*, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kül-tür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 139-140; ÇAYCI, Abdurrahman: *Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)*, Anka-ra 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Mer-kezi, sayfa 417-421; ERCİLASUN, Ahmet Bican: "Atatürk ve Dil", *Üçüncü Uluslararası Atatürk*

Sempozyumu, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus. Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 603-610; {ERGÜN, Mustafa}: "Eğitim ve Kültür İnkılabı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I/2 Atatürk İnkılapları** (Prof. Dr. Ömer Kürkçüoğlu, Prof. Dr. Nijamî Çağan, Doç. Dr. Gülünihal Bozkurt, Doç. Dr. Mustafa Ergun, Doç. Dr. İhsan Güneş, Yrd. Doç. Dr. Nijevin Genç, Yrd. Doç. Dr. Ersoy Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 56-57; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 122-123; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 76; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 274-277; {FEYZİOĞLU, Furhan}: "Atatürk ve Fikir Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağah Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 182-198; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sümmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, III. Baskı**, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 344; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Eğitim Konusunda Görüşleri ve Misak-ı Maarif", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 952-953; HALAÇOĞLU, Yusuf: "Tarih, Kültür ve Bugün", **Yeni Türkiye Cumhuriyet Özel Sayısı III. Sosyal Değerlendirme**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 2425; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 88-89; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 140-141, 146-151; KORKMAZ, Zeynep: "Atatürkçü Düşüncede Türk Dilinin Yeri", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 215-240; KORKMAZ, Zeynep: "Millî Mücadele ve Sonrasında Türklük Şuru", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu, (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 211-212; ODYAKMAZ, Cevad: 26 Eylül 1938 tarihinde "Dil Bayramı Nedeniyle İstanbul Şehremini Halkevinde Verilen Konferans", (basılmamış çalışma); ODYAKMAZ, Cevad: "Hukukta Dil Çıkmazı", **Meydan Aylık Fikir ve Sanat Dergisi**, Ekim 1978, Sayı : 562-44, sayfa : 41-42; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 110-120; ÖZBALCI, Mustafa: "Atatürk'ün Kültür ve Sanat Anlayışı", **Atatürk'e Armağan**, (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümünün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 98; TUNA, Ali: "Atatürk ve Dil Çalışmaları", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 305-310; ZÜLFİKÂR, Hamza: "Atatürk Dönemi Türkçesinin Yeni Kuşaklara Kavratılması Sorunu", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus. Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 617-624.

16 "Evrenselleşen Atatürkçülük" için bakınız ENGİNSOY, Cemal: "Çok Yönlü Tarihi Kişiliği ile Atatürk", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Kasım 1986, Sayı: 7, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 144-147; ERASLAN, Cezmi: "Atatürk Düşüncesi ve XXI. Yüzyıl İçin Önemi", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 133-

139; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 516-522; İLHAN, Suat: **Evrimsel Türk Devrimi**, Ankara 1998, [3]+287 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 245-250; İLHAN, Suat: "The Universality of Atatürkism", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Kasım 1986, Sayı: 7, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 5-11; İLHAN, Suat: **Türk Devrimi ve Türk Dünyası**, Ankara 2001, VIII+149 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 91 ve devamı; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, **Atatürkçülük Konferansları-I**, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; ODYAKMAZ, Zehra: "21. Yüzyılın Başında Evrenselleşen Atatürkçülük (The Universality of Kemalism at the early 21st Century)", **Ankara Barosu Dergisi**, Sayı: 2001/4, Yıl: 59, sayfa 157-171; ÖZGÜNEŞ, Mehmet: "Devlet Adamı Atatürk", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 194; SONYEL, Salahi R.: "Yabancı Kaynaklara Göre, Kurtuluş Savaşı Döneminde Mustafa Kemal Atatürk'ün Evrensellliği", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt 1, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 35-53; ŞAHİNGÖZ, Mehmet: "Atatürk'ün Fikir ve Düşüncelerinin Evrensel Değeri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sempozyumlardan, Sayı: 1999/ 2, Yıl: 12, sayfa468-478; TANFER, Vehbi: "Türk İnkılabının Evrensellliği", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XI, Temmuz 1995, Sayı: 32, sayfa 493-499.

[7 "**Kemalizm**" veya "**Atatürkçülük**" için bakınız AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: **Atatürk Komutan, İnkılapçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 516-545; AKŞİN, Sina: "Kemalist Devrimin Doğası", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 613-619; ALTUĞ, Hikmet: "Türkiye'de Pozitivizm ve Atatürkçülük", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 239-244; ARI, Kemal: "Atatürkçü Düşünce Sistemi", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 101-104; AŞGIN, Sait: "Atatürkçü Düşüncenin Gelişimine Bir Bakış", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Mart 2001, Sayı: 49, sayfa 281-288; AŞKUN, İnal Cem: "Cumhuriyetimizin Temeli: Atatürkçü Düşünce", **Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Dergisi Atatürk Yolu**, Yıl: 10, Cilt: 5, Kasım 1997, Sayı: 20, sayfa 387-397; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 1-2; **Atatürkçülük (Birinci Kitap)**, **Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, Ankara 1983, V+743 sayfa, Genelkurmay Basımevi; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığına Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 7-15; ATEŞ, Toktamış: "Atatürkçülük Bir İdeoloji midir?", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt: 1, İstanbul 1983; ATEŞ, Toktamış: "Resmî İdeoloji ve Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 610-612; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+[16] sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 164-171; BAYDUR, Mithat: "Demokrasi ve Modernleşme Sürecinde, Devletin-Sivil Toplumla Baskın Gelmesi ve Kemalizm", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 589-592; BAYKARA, Tuncer: **Türk İnkılap Tarihi ve Atatürk İlkeleri**, Genişletilmiş 3. Baskı, İzmir 1993, (10) + 193 sayfa, Yayın:1, Üniversite Kitabevi; [BİLİM, Cahit]: "Türk İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersini Okumanın Amacı ve İnkılap Kavramı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I/1 Türk İnkılabı'nın Hazırlık Dönemi ve Türk İstiklâl Savaşı**, (Prof. Dr. Y[ahya] Akyüz, Prof. Dr. E[rgun] Aybars, Prof. Dr. U[tkan] Kocatürk,

Prof. Dr. Njami Çagan, Doç. Dr. Gülnihal Bozkurt, Doç. Dr. Mustafa Ergun, Doç. Dr. İhsan Güneş, Yrd. Doç. Dr. Cahit Bilim), Ankara 1989, XIII+187 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 3-6; BOLAYIR, Fethi: *Atatürk İlkeleri*, [basım yeri ve yılı yok], 110+[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 67-69; CEYHAN, Emrah: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülüğün Beklentilerimiz", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 745-749; ÇAYCI, Abdurrahman: *Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)*, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 382-391; ÇEÇEN, Anıl: *Kemalizm, İnceleme*, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları; ÇEÇEN, Anıl: *Kemalizm ve Yeni Dünya Düzeni*, [basım yeri ve yılı yok], 83 sayfa, *Atatürkçü Düşünce Derneği*; ÇETİNOĞLU, Neşe: "Atatürkçü Düşünce Sistemi", *Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)*, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 347-353; EMİNİ, M. Emin: "Atatürk ve Ulusçuluk (Milliyetçilik) Kemalist İdeolojide Kısa Bir Bakış", *Basılmamış Makale*; ERGİN, Sabahattin: "Atatürkçülük", *I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)* 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 189-197; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantıya", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 634-648; EROĞLU, Hamza: *Atatürkçülük El Kitabı*, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, *Olga Matbaası*, sayfa 7-53; EROĞLU, Hamza: *Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği*, Eklemel İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 187-198; EROĞLU, Hamza: *Gerçek Yönüyle Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi*, Ankara 1965, 221 sayfa, *Kardeş Matbaası*, sayfa 39-42; EROĞLU, Hamza: *Türk İnkılâp Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı*, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, *Savaş Yayınları*, sayfa 362-371; EROL, Metin: "Atatürkçülük, Ulus Devleti ve Sosyal Entropi", *Yedinci Askerî Tarih Semineri Bildirileri II (Sunulmayan Bildiriler) 1763-1938 Yılları Arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ordu ve Toplum*, (25-27 Ekim 1999-İstanbul), Ankara 2001, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi Yayın Numarası: 2001/134, sayfa 33-36; FEDAYİ, Cemal: "Kendi İfadeleriyle Atatürk'ün Temel Siyasal Düşünceleri", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 702-708; GENÇ, Reşat: "Açılış Konuşmaları", *Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu* 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 9-16; GENÇ, Reşat: "Açılış Konuşması", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XI, Temmuz 1995, Sayı: 32, sayfa 313-319; GİRİTLİ, İsmet: *Atatürkçülük İdeolojisi*, Ankara 1988, [5]+57 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 6, sayfa 1-56; GİRİTLİ, İsmet: "Atatürkçülük İdeolojisi", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: I, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 102-107; GİRİTLİ, İsmet: "Atatürkçülük İdeolojisinin Dogmatik İdeolojilere Üstünlüğü", *Atatürkçü Düşünce El Kitabı*, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1-12; GİRİTLİ, İsmet: "Kemalizm İdeolojisi", *Atatürkçülük (İkinci Kitap)*, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 59-72; GİRİTLİ, İsmet: "Kemalizm İdeolojisi", *Atatürk Yolu*, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giriği, Prof. Dr. Mehmet Gönüllüoğlu tarafından hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 279-298; GİRİTLİ, İsmet: "Kemalizm Millî Hâkimiyet ve Cumhuriyet Demektir", *Atatürk Yolu*, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giriği, Prof. Dr. Mehmet Gönüllüoğlu tarafından hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Ya-

ynu, sayfa 107-128; GİRİTLİ, İsmet: "Modernleşme İdeolojisi Olarak Atatürkçülük", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu** (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 31-38; GÜNDÜZ, Necati: **Atatürk Çağı ve Zihniyeti**, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Eme! Matbaacılık Sanayii, sayfa 28-47; HASANOVA, Yusuf Kızı: "Türkiye'de Atatürkçülüğün Bir Çağdaşlaşma Modeli Gibi Yorumları Üzerine", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt 1, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 383-391; IRMAK, Sadi: "Atatürk'ün Dünyadaki Yankıları", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 393-400; İLHAN, Suat: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülükten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: V, Mart 1989, Sayı: 14, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 270-274; İLHAN, Suat: **Evrimsel Türk Devrimi**, Ankara 1998, [3]+287 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 162 ve devamı; KABAKLI, Ahmet: "Atatürk ve Atatürkçüler", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 679-683; KARAKAŞ, Eser: " 'Normalleşme' Ne Demek?", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 676-677; KAYA, Ali: "100. Doğum Yılında Atatürk'ü Okumak ve Anlamak", **Ankara Barosu Dergisi**, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 646-649; KAYNAR, Reşat: "Atatürkçülük Nedir?", **Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 13-38; KİŞLALİ, Ahmet Taner: **Atatürk'e Saldırımın Dayanılmaz Hafifliği**, 3. Basım, Ankara 1993, 376 sayfa, İnce Kitabevi Yayınları: 63, sayfa 27-29, 48-65; KİLİ, Suna: **Atatürk Devrimi, Bir Çağdaşlaşma Modeli**, Türkiye İş Bankası 1981 Siyasal Bilim Büyük Ödülü, 7. Baskı, Ankara Mart 2000, XII+342 sayfa, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Yayın: 221, Atatürk Dizisi: 32, sayfa 211 ve devamı; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İnkeleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 602-608; KÜRKCÜOĞLU, Ömer: "Atatürkçü Düşüncenin Temel Ögeleri", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İnkeleri Paneli (5 Haziran 1998 Afyon), Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 19-24; [MUMCU, Ahmet]: "Giriş", **Atatürk İnkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 4-27; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, **Atatürkçülük Konferansları-I**, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İnkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı**, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 7-10; ÖZTOPRAK, İzzet: "Atatürkçü Düşüncenin Kaynakları ve Özellikleri", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İnkeleri Paneli (5 Haziran 1998 Afyon), Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 81-89; ÖZTORUN, Necdet: "Atatürkçülük'te Türk Devletinin Dinamik İdeali", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 625-652; RECEP, Halil Etem: "Çağımızda İleri Atılan Toplumsal, Politik, Felsefe Görüşler ve Atatürkçülük", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt II, Ankara 1996, [5]+II+(-683+1351) sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1319-1325; SAFA, Peyami: **Türk İnkâbı-**

na Bakışlar, Ankara 1988, 136 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 117-118; SAĞLAM, Mehmet: "Atatürkçülük ve İnkilâp Metodolojisi", **Atatürk'e Armağan**, (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümünün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 1-6; SAVAŞ, Vural: **Militan Atatürkçülük**, Birinci Basım, Ankara Aralık 2001, 431 sayfa, Bilgi Yayınları / Bilgi Dizisi: 133, Vural Savaş: 2, sayfa 11-27; SELÇUK, Sami: "Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 593-596; TANFER, Vehbi: "Atatürk-Atatürkçülük", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 195-198; TANFER, Vehbi: "Atatürkçülük'te Sistem ve Strateji", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVI, Temmuz 2000, Sayı: 47, sayfa 603-613; TANÖR, Bülent: "Türk Devrimi Üzerine Düşünceler", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 598-601; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881-100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 76-79; ÜNAL, Mehmet Ali: "Cumhuriyet, Demokrasi ve Atatürk", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 670; YETKİN, Çetin: "Dünden Bugüne Bağımsızlık, Özgürlük, Ulusal Egemenlik Açısından Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 620.

18 "Atatürk İlkeleri" için bakınız AÇIKSES, Erdal: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 111-129; AÇIKSES, Erdal: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 145-158; AKÇORA, Ergünöz: "Atatürk, İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 41-56.; ATEŞ, Sami: **Atatürk, Anadolu'ya Geçince**, Ankara 1983, 170+(4) sayfa, [basım yayınevi veya matbaa adı yok], sayfa 168-170; AYDIN, Nurettin: "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde Çağdaşlaşma Yolunda Atatürk İlke ve İnkilâplarının Yeri ve Önemi", **Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000**, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 247-265; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+[16] sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 171-172; BAYÜLKEN, Ü. Hâlik: "Atatürk İlkelerinin Türk Dış Politikasına Etkisi", **Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası -Makaleler-**, (Yay. Haz. Berna Türkoğan), Ankara 2000, XI+497 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 29-47; ÇELİK, Kemal: "Atatürk, Millî Mücadele, Millî Devlet, Birlik-Berberlik", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 157-165; ÇETİNOĞLU, Neşe: "Atatürk İlke ve İnkilâpları", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 201-207; DUMAN, İltis Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, 1. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 22-27; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantıya", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 634-648; ERKÜN, Safa: "Atatürk'ün Ülkü ve İlkeleri Arasındaki Bütünlük ve Uyum", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987**, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 165-177; ERKÜN, Safa: "Toplumsal Değişmelerin Işığında Atatürk İlkeleri ve Belirgin Özellikleri", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk**, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 589-614; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olguç Matbaası, sayfa 54-63; FEYZİOĞLU, Osman Güngör: **Atatürk İlkeleri ve İnkilâbımız**,

İstanbul 1981, Millî Eğitim Basımevi, Atatürk Kitapları Dizisi: 1, 85 sayfa; GİRİTLİ, İsmet: "Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yılında Atatürk ve İlkelerinin Değerlendirilmesi", Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli, (5 Haziran 1998 Afyon), Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 9-18; GÜL, Mustafa: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaşlaşma", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 219-234; GÜNDÜZ, Necati: Atatürk Çağı ve Zihniyeti, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Emel Matbaacılık Sanayii, sayfa 1-23; KOCA-TÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 603-608; MÜNGAN, İhsan: "Atatürk İlkelerinin Tanımladığı Sosyal Strüktürün Mekanistik Yaklaşım Analizi ve Yorumu", Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 615-626; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, Atatürkçülük Konferansları-I, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; SARIKOYUNCU, Ali: "Atatürk, İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 19-39; SAVAŞ, Vural: Milîtan Atatürkçülük, Birinci Basım, Ankara Aralık 2001, 431 sayfa, Bilgi Yayınları / Bilgi Dizisi: 133, Vural Savaş: 2, sayfa 385-389; SÜSLÜ, Azmi: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 209-212; TAŞ, Fahri: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaşlaşma", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 235-241; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri, 1881-100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii; TURAL, M. Âkif: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaş Türkiye", Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi), Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 159-165.

19 Kavramlar için bakınız AYDIN, Nurullah: Cumhuriyetin 80. Yılı Anısına Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler, Herşey Türkiye için, Millî Hedefler Millî Politikalar, Ankara Temmuz 2003, Atlas Kitapçılık Tic.Ltd.Şti.

20 "Cumhuriyet", "Cumhuriyetçilik" ve "Cumhuriyetin İlanı" için bakınız ABUKOĞLU, Engin: "Saltanatın ve Hilâfetin Kaldırılması Sürecinde Mustafa Kemal Paşa ve Yakın Çevresi", Yedinci Askerî Tarih Semineri Bildirileri II (Sunulmayan Bildiriler) 1763-1938 Yılları Arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ordu ve Toplum (25-27 Ekim 1999-İstanbul), Ankara 2001, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi Yayın Numarası: 2001/134, sayfa 274-276; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 546-550; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: "Atatürk, Millî Egemenlik ve Türk Çocuğu", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 577-578; AKDEMİR, Süleyman: "Cumhuriyet Kavramı ve Türkiye Cumhuriyeti'nin İrsî-Kültürel Özellikleri", Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 746-748; ALBAYRAK, Mustafa: Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Tarihsel Gelişimi, Ankara 1999, 159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 5-137; ARIKAN, Zeki: "Cumhuriyetin İlanı ve İzmir Basımı", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 959-976; ARI, Kemal: "Atatürkçü Düşünce Sistemi", Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi),

Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 112; ARSLAN, Süleyman: "Cumhuriyetin İlanı ve Ülkede Uyandırdığı Yankılar", T.C. Ziraat Bankası Dergisi, Cumhuriyetimizin 60. Yılı, Sayı: 17-18, Ekim-Kasım 1983, sayfa 23-27; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**. Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 4-7; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 40-46; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığına Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326. Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 25-28, 133; AVCI, Cemal: "Atatürk ve Cumhuriyet", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 179-188; AYBARS, Ergün: 75. Yılında Türkiye Cumhuriyeti", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 626-629, 627; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+[16] sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 63-76, 111-114; BARAN, Tül, y. Âlim: "İstanbul Basımında Cumhuriyetin İlanına Tepkiler ve Yorumlar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 627-643; BAŞGİL, Ali Fuat: **Esas Teşkilât Hukuku**, Cilt: 1. Türkiye Siyasî Rejimi ve Anayasa Prensipleri, F.I., İstanbul 1960, sayfa 216-217; BAYDAR, Mustafa Çetin: "75 Yıllık Simulasyon", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 316-319; BAYKAL, Bekir Sıtkı: "Cumhuriyetimizin Tarihsel Anlamı", **Kallanmada Anahtar Verimlilik**, Ekim 1993, Yıl: 5, Sayı: 58, Millî Produktivite Merkezi Aylık Yayın Organı, sayfa 14-15; BOĞUŞLU, Mahmut: "75'inci Yılında Türkiye'de Cumhuriyet'in Tarihi ve Bu Tarihin Genel Türk Tarihi, Türk Kültür Tarihi ve Cumhuriyet Kültürünün Tarihi, İçindeki Yeri İle Öğretim ve Eğitim Üzerine Temel Bilgiler, Tanımlar, Yorumlar, Görüşler ve Genel Düşünceler", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 240-248; BİLGİ, Nejdet: "Yeni Doğu: Manisa Halkevi Dergisi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Mart 2001, Sayı: 49, sayfa 141-145; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], II+2[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 22-29; [BOZKURT, Gülnihal]: "Siyasal Alanda İki Büyük İnkılâp", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/2 Atatürk İnkılâpları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülnihal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hisan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsoy] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 15-23; ÇEÇEN, Anıl: "Atatürk Cumhuriyeti ve İkinci Cumhuriyetçilik", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 686-688; ÇEÇEN, Anıl: Atatürk ve Cumhuriyet, 3. Baskı, Ankara Ocak 1995, 384 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları:108, sayfa 13-370; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 91-92, 129-130; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm ve Yeni Dünya Düzeni**, [basım yeri ve yılı yok], 83 sayfa, Atatürkçü Düşünce Derneği, sayfa 51-57; ÇELEBİ, Mevlüt: "Atatürk İlkeleri", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 189-191; ÇETİNOĞLU, Neşe: "Cumhuriyet Kavranı ve Atatürk'ün Cumhuriyet Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Prof. Dr. Süleyman Arslan Özel Sayısı, Cilt: XII, Kasım 1996, Sayı: 36, sayfa 721-731; DÖNMEZER, Sulhi: "Cumhuriyetin Nitelikleri, Özellikler ve İlkeleri", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 167-180; DUMAN, İltar Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, I. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 10-141; DURU, Cihan - Kemal Turan - Abdurrahman Öngöçlü: **Atatürk Dönemi Maliye Politikası I. Kitap Mondros'tan Cumhuriyete Mali ve Ekonomik Sorunlar**, Ankara 1982, XXIII+520 sayfa, TİSA Matbaacılık Sanayii Ltd. Şü., sayfa 385-387; **Düşünce ve Davranışları ile Atatürk**, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 28-29; ERASLAN, Cezmi: "Atatürk ve Cumhuriyetin İlanı Üzerine Düşünceler", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül Ara-

lık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 278-283; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantıya". **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 640-642; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa. T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 111-112; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 66-67; EROĞLU, Hamza: "Atatürk ve Ankara", **Atatürk ve Ankara, Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı Anısına**, Ankara Ticaret Odası Yayınıdır, Ankara Kasım 1988, 153 sayfa, sayfa 34-45; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Cumhuriyet**, Ankara 1989, VI+110 sayfa. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 8, sayfa 1-105; EROĞLU, Hamza: "Atatürk ve Cumhuriyet", **T.C. Ziraat Bankası Dergisi**, Cumhuriyetimizin 60. Yılı, Sayı: 17-18, Ekim-Kasım 1983, sayfa 3-7; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 212-228, 371-385; GAZİ, Mustafa Kemâl: **Yarı Cumhuriyeti İlan Edeceğiz (Nutuk'tan)**, Orijinal Metin, (basım yeri yok), 1998, 112 sayfa, Cumhuriyet Gazetesi'nin Okurlarına Armağandır; GİRİTLİ, İsmet: "Atatürk ve Cumhuriyet", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XI, Kasım 1995, Sayı: 33, sayfa 799-807; GİRİTLİ, İsmet: "Kemalizm Millî Hâkimiyet ve Cumhuriyet Demektir", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giritli, Prof. Dr. Mehmet Gönlübol tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 107-128; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi**, III. Baskı, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 294-298, 382-385; GÖZLER, Kemal: "Hukuk Açısından Monarşi ve Cumhuriyet Kavramlarının Tanımı Sorunu", **Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 54, Ocak-Mart 1999, Sayı: 1, sayfa 51-62; GÜL, Mustafa: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaşlaşma", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 223-225; GÜNDÜZ, Necati: **Atatürk Çağı ve Zihniyeti**, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Emel Matbaacılık Sanayii, sayfa 86-90; HATEMİ, Hüseyin: "Cumhuriyetimiz Hakkında Düşünceler", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 498-502; HATEMİ, Kezban: "Cumhuriyet Bilinci", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 312-315; HATTAMER, Richard: "Mısır Basımında Atatürk ve İnkılâpları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 390-391; İNAN, A. Âfet: **Medeni Bilgiler ve Mustafa Kemal Atatürk'ün El Yazıları**, Ankara 1969, sayfa 32 ve sayfa 410-411; KANSU, Ceyhan Atuf: "Cumhuriyet Tohumu Nasıl Yeğerdi?", **Kalkınmada Anahtar Verimlilik**, Ekim 1993, Yıl: 5, Sayı: 58, Millî Prodüktivite Merkezi Aylık Yayın Organı, sayfa 16-17; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 40-42; KESKİN, Mustafa: "Atatürk, Millî Mücadele ve Millî Devlet", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 98-99; KIŞLALI, Ahmet Taner: **Atatürk'e Saldırmanın Dayanılmaz Hafifliği**, 3. Basım, Ankara 1993, 376 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları: 63, sayfa 53-56; KİLİ, Suna: **Atatürk Devrimi, Bir Çağdaşlaşma Modeli**, Türkiye İş Bankası 1981 Siyasal Bilim Büyük Ödülü, 7. Baskı, Ankara Mart 2000, XII+342 sayfa, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Yayın: 221, Atatürk Dizisi: 32, sayfa 225-229; KOCABAŞ, Süleyman: "75. Yıldönümünde Cumhuriyet ve Cumhuriyet'in Nitelikleri'nde Yaşanan Sencodromlar", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 345-352; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 604; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 70-75; KÜRKCÜOĞLU, Erol: "Atatürk, Cumhuriyet ve Demokrasi Hayatımız", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yılı-Yurtiçi)**, An-

kara 2000, VI+|1|+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 181-188; LUDINGTON. Nicholas S.: "Amerikan Basım Gözyüze Atatürk, Millî Mücadele ve Cumhuriyetin Kuruluşu 1919-1923", **Atatürk Cumhuriyet - Türk Tarihi, Cumhuriyetin 60. Yılına Armağandır**, Ankara Üniversitesi Cumhuriyetin 60. Yılı Semineri (26 Ekim 1983 Ankara), Ankara 1984, V+(3)+99 sayfa, Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları No: 90, sayfa 79-89; MEMİŞ, Emin: **Millî Mücadelenin Hukuklaşma Süreci**, Doktora Tezi, İstanbul 1999, XIV+|1|+480 sayfa, Filiz Kitabevi, sayfa 441-446; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı**, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 157-169; [ÖZBUDUN, Ergun]: "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Üiken, Prof. Dr. İbrahim Ağâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 43-46; SAVAŞ, Vural: **Militan Atatürkçülük**, Birinci Basım, Ankara Aralık 2001, 431 sayfa, Bilgi Yayınları / Bilgi Dizisi: 133, Vural Savaş: 2, sayfa 95-97, 409-411; SARAÇOĞLU, Ahmet: "Cumhuriyetin 75. Yılı Kutlarken Demokratikleşme Bağlamında İttihatçı Geleneğin Siyasal ve Tarihsel Sürekliliğinin 1923 Cumhuriyetine Mirasının Değerlendirilmesi", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 261-277; SHERRILL, Charles: **Bir Elçiden Gazi Mustafa Kemal (Çeviren: Alp Hgaz)**, (Basım yeri ve yılı yok), 236 sayfa, Tercüman 1001 Temel Eser 23, sayfa 179-182; ŞİVGİN, Hale: "Cumhuriyetin İlanı" **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 284-288; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881 100. Yıl 1981, (basım yeri ve yılı yok), 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 23-30; TUNAY, Bekir: "Atatürk ve Cumhuriyet", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Kasım 1986, Sayı: 7, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 155-170; ÜNAL, Mehmet Ali: "Cumhuriyet, Demokrasi ve Atatürk", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 666-667; YALÇIN, E. Semih: "Cumhuriyetin İlanında Emegi Geçenler", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 567-602; YINANÇ, Refet: "70. Yılda Atatürk ve Cumhuriyet", **Kurtuluş Savaşına Yön Verenler, Cumhuriyetin Kuruluşunun 70. Yıl Armağanı**, Ankara 1994, VII+245 sayfa, Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, Gazi Üniversitesi Yayın No: 187, Atatürk Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayın No: 2, sayfa 3-12; YUVALI, Abdülkadir: "Atatürk İlkeleri ve Diğer Akımlar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Kasım 1997, Sayı: 39, sayfa 967-968.

21 "Atatürk ve Demokrasi" ve "Atatürk Zamanında Demokrasiye Geçiş Çalışmaları" için bakınız AKŞİN, Sina: "Türkiye'de Parlâmento Geleneğinin Kurulması", **Atatürk'e Armağan**, (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümünün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, X+170 sayfa, sayfa 79-84; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 22-33; ATEŞ, Toktamış: "Resmî İdeoloji ve Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 611; AYBARS, Ergün: 75. Yılında Türkiye Cumhuriyeti", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 627; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+|16| sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 74-76, 81-97, 114-115; BAYDUR, Mithat: "Demokrasi ve Modernleşme Sürecinde, Devletin-Sivil Topluma Baskın Gelmesi ve Kemalizm", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 589; BAYKARA, Tuncer: "Atatürk ve Seçim", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 737-741; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, (basım yeri ve yılı yok), |10+|2| sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 19-22; ÇEÇEN, Anıl: "Atatürk Cumhuriyeti ve İkinci

Cumhuriyetçilik", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 686-690; ÇEÇEN, Anıl: *Atatürk ve Cumhuriyet*, 3. Baskı, Ankara Ocak 1995, 384 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları: 108, sayfa 253-259, 275 ve devamı; DEMİREL, Ahmet: "Birinci Mecliste İktidar ve Muhalefet". *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 289-311; DINDAR, Bilâl: "Atatürk ve Demokrasi". *Atatürk'e Armağan* (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAGLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümlünün 50. Yılı, Sansun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 49-55; DÖNMEZER, Sulhi: "Cumhuriyetin Nitelikleri, Özellikler ve İlkeler", *Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)*, Ankara 2000, VI+11+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 170-172; DÖNMEZER, Sulhi: "Cumhuriyet'in 75. Yıldönümünde Atatürkçü Düşünce ve Demokrasi", *Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)* Ankara 2000, VI+11+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 131-144; DUMAN, İlter Hasan: *Cumhuriyet ve Nitelikleri*, 1. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 48-51, 52-53; DURSUN, Davut: "Türkiye'de Tek Partili Rejimden Çok Partili Düzene Geçişin İç ve Dış Gelişmeler Açısından Değerlendirilmesi", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 323-334; Düşünce ve Davranışları ile Atatürk, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 38-39; EROĞLU, Hamza: *Atatürkçülük El Kitabı*, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olgaç Matbaası, sayfa 261-271; EROĞLU, Hamza: *Atatürk ve Millî Egemenlik*, Ankara 1987, [6]+85 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 3, sayfa 52-64; EROĞLU, Hamza: *Gerçek Yönüyle Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi*, Ankara 1965, 221 sayfa, Kardeş Matbaası, sayfa 204-210; EROĞLU, Hamza: *Türk İnkılap Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı*, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 340-346, 522-526; FEDAYİ, Cemal: "Kendi İfadeleriyle Atatürk'ün Temel Siyasal Düşünceleri", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 703-704; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Milliyetçilik", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 401-403; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 347-357; FEYZİOĞLU, Turhan: *Türk Millî Mücadelesinin ve Atatürkçülüğün Temel İlkelerinden Biri Olarak Millet Egemenliği*, Ankara 1988, [3]+83+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 7, sayfa 61-81; GİRİTLİ, İsmet: "Prof. Dr. Turhan Feyzioglu'nun Atatürkçü Türk Milliyetçiliği Anlayışı", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 619-620; GÖREN, Zafer: *Anayasa Hukukuna Giriş, T.C. Anayasası Eki İle*, II. Baskı, İzmir 1999, XIX+575 sayfa, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, sayfa 98-106; GÜNEŞ, İhsan: "Atatürk Döneminde Kamuoyunun Oluşumu: Seçimler (1920-1938)", *Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress*, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 781-798; İLHAN, Suat: *Türk Devrimi ve Türk Dünyası*, Ankara 2001, VIII+149 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 87-90; KARAL, Enver Ziya: *Atatürk'ten Düşünceler*, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 148; KİLİ, Suna: "Atatürk ve Politika", *Atatürkçülük (İkinci Kitap)*, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 179-182; KOCABAŞ, Süleyman: "75. Yıldönümünde Cumhuriyet ve Cumhuriyet'in Nitelikleri'nde Yaşanan Sendromlar," *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 352-356; KOCA-TÜRK, Utkan: *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri*, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil

ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 258-260; KÖKTAŞ, Arif: "Cumhuriyetimizin Demokratikleşmesi Süreci ve Bu Sürecin Ardında Yer Alan Dış Faktörler Konusuna Kısa Bir Bakış", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 335-341; KURAN, Ercüment: "Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 219; MERTER, Feridun: "Türk Modernleşmesi Açısından Demokrasi ve Atatürk", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 649-664; ODYAKMAZ, Zehra: "Atatürk'ün Üstün Kişiliği ve Demokrasi Anlayışı", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 1999/1, Yıl 12, sayfa 168-179; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, *Atatürkçülük Konferansları-I*, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; ÖZBEY, Mustafa: "Atatürkçü Düşünce Sisteminin Nitelikleri", *Atatürk Haftası Armağanı, 10 Kasım 2000*, Ankara 2000, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 281-284; ÖZBUDUN, Ergun: "Atatürk ve Demokrasi", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: V, Mart 1989, Sayı: 14, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 285-295; ÖZBUDUN, Ergun: "Atatürk ve Demokrasi", *Atatürkçü Düşünce El Kitabı*, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 19-29; [ÖZBUDUN, Ergun]: "Atatürk ve Devlet Hayatı", *Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)*, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim[Agâh Çubukçu], Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 57-64; ÖZBUDUN, Ergun: "Cumhuriyet ve Demokrasi", *75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek*, Ankara 1999, [2]+11+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 19-26; ÖZDEN, Yekta Güngör: "Demokratikleşme Çabası", *Atatürkçü Düşünce*, Cilt: 8, Mart 2001, Sayı: 82, sayfa 4-5; ÖZKAYA, Yücel: "Osmanlı İmparatorluğu'nda Demokratikleşme Hareketleri ve Bunların Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Yansımaları", *Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress*, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt I, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+726 sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 49-58 RUSTOW, Dankwart A.: "Atatürk, Populism and Democracy", *I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)* 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 723-727; SAKAL, Fahri: "Ağaoğlu Ahmet Bey'in Demokrasi Anlayışı", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 195-222; SARAÇOĞLU, Ahmet: "Cumhuriyetin 75. Yılı Kutlarken Demokratikleşme Bağlamında İttihatçı Geleniğin Siyasal ve Tarihsel Sürekliliğinin 1923 Cumhuriyetine Mirasın Değerlendirilmesi", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 261-27; SARAY, Mehmet: *Türk Devletlerinde Meclis (Parlamento), Demokratik Düşünce ve Atatürk*, Ankara 1999, VI+162 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 34-52; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: *Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri*, 1881-1900. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 21-23; TUNÇ, Hasan: *Anayasa Hukukuna Giriş, En Son Değişikliklerle 1982 Anayasası*, 2. Baskı, Ankara 1999, XI+304 sayfa, Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti., Yayın No: 118, sayfa 181-225; TÜRKKAN, Reha Oğuz: "Mustafa Kemal Atatürk'ün Üzerimdeki Tesirleri", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 701; ÜNAL, Mehmet Ali: "Cumhuriyet, Demokrasi ve Atatürk", *Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji*, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 666-667; YAVUZ, Bige: "Fransız Gözüyle Atatürk Devrimi Üzerine Genel Değerlendirmeler", *Belleten*, Dört Ayda Bir Çıkar, Cilt: LX, Sayı: 228, Ağustos 1996, Ankara 1996, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu, sayfa 443-464; YETKİN, Çetin: "Dünden Bugüne Bağımsızlık, Özgürlük, Ulusal Egemenlik Açısından Atatürkçülük", *Yeni Türkiye, Cum-*

huriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 623-624.

22 “Çok Partili dDönem” konusunda bakınız EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 236-243.

23 “Atatürk ve Kadına Verdiği Önem” için bakınız ÂFETİNAN, A.: **Tarih Boyunca Türk Kadınının Hak ve Görevleri, Atatürk ve Türk Kadın Haklarının Kazanılması**, Üçüncü Basılış, İstanbul 1975, Devlet Kitapları Atatürk Serisi No: 10, XI+271 sayfa; ALKAN, Türker: **Kadın-Erkek Eşitsizliği Sorunu**, Ankara 1981; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 50-53; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığına Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 157-161; AVCI, Cemal: **III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)**, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 147-149; BAYKAL, Bekir Sıtkı: **“Millî Mücadele’de Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti, Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti’nin Kuruluşu ve Heyet-i Temsiliye ile Yazışmalarına Dair Bazı Belgeler”**, **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 108-126; BAYKAL, Bekir Sıtkı: **Millî Mücadele’de Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti**, Ankara 1986, 80+[11] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 2, sayfa 1-80; BOZKURT, Gülnihal: **“Türk Kadınının Hukuki Durumu”**, **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 245-248; ÇİN, Halil: **“Tarih Boyunca Kadının Hukukî Statüsü Açısından Türk Kadınının Durumuna Kısa Bir Bakış”**, Prof. Dr. Jale G. Akipek’e Armağan, Konya 1991, XVI+542 sayfa, Selçuk Üniversitesi Yayınları No: 100, Hukuk Fakültesi Yayınları No: 11, sayfa 1-25; CUNBUR, Müjg.,n: **“Atatürk Döneminde Kadın Eğitimi”**, **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 519-535; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 433-438; DOĞRAMACI, Emel: **Atatürk and the Turkish Woman Today**, Ankara 1991, 53 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 7-47; DOĞRAMACI, Emel: **“Atatürkçü Düşünce Sisteminde Kadın Statüsü İnkılabı”**, **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Türkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1369-1376; DOĞRAMACI, Emel: **“Atatürk ve Kadın Hakları”**, **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 295-301; DOĞRAMACI, Emel: **“Atatürk ve Kadın Hakları”**, **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 549-557; DOĞRAMACI, Emel: **“Atatürk ve Türk Kadını”**, **Atatürk ve Ankara**, Atatürk’ün Ölümünün 50. Yılı Anısına Ankara Ticaret Odası Yayınıdır, Ankara Kasım 1988, 153 sayfa, sayfa 63-68; DOĞRAMACI, Emel: **“Osmanlı Devleti’nden Günümüze Kadın Haklarındaki Gelişmeler”**, **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 59-80; DOĞRAMACI, İhsan: **“Atatürk ve Eğitim”**, **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 659-660; **Düşünce ve Davranışları ile Atatürk**, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay

Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 51-53; EL-GİN, Neriman (Derleyen): **Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkı Taniyan 5.12.1934 Tarihli ve 2598 Sayılı Kanun ve TBMM Tutanakları, Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkı**, Ankara 1985, 55 sayfa, Türk Tarih Kurumu Basımevi; [ERGÜN, Mustafa]: "Sosyal Yapıda ve Sağlık Alanında İnkılâp", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I/2 Atatürk İnkılâpları** (Prof. Dr. Ö[mer] Kürkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülnehal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergun, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsay] Taşdemirci). Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 79-80; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklemeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 116-119; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 71-73; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 286-288; ERTUĞRUL, Gül- den: "Atatürk ve Kadın Hakları", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 505-517; ESKİ, Mustafa: "Yakın Tarihimizde Kastamonu'lu Kadınlar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 249-255; [FEYZİOĞLU, Turhan]: "Atatürk ve Fikir Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağah Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 210-222; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 338-340; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 177-179; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılâbının Temel Taşı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giritli, Prof. Dr. Mehmet Gönülbol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 208-210; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Eğitim Konusunda Görüşleri ve Misak-ı Maarif", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 956-958; GÖKSEL, Burhan: **Çağlar Boyunca Türk Kadını ve Atatürk**, Ankara 1983, 247 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 906, Atatürk Dizisi: 27; GÖKSEL, Burhan: "Türk Kadınının Siyasal Haklarını Kazanışının 50. Yıldönümünü Nedeniyle Atatürk ve Kadın Hakları", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 213-235; GÖNÜLAL, İsmet: "Türk Kadını ve Kadın Hakları Kaynakçası", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 615-621; GÜL, Muhittin: "Bizde Kadınların Siyasal Haklar Alması ve İlk Kadın Milletvekillerimiz.", **Cumhuriyetin Kuruluşunun 75. Yıl Armağanı**, Ankara 1998, IX+260 sayfa, Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, sayfa 75-95; GÜZEL, Şeh- muz: "Tanzimattan Cumhuriyete Toplumsal Değişim ve Kadın", **Tanzimattan Cumhuriyete Türki- ye Ansiklopedisi**, Cilt 3, İstanbul 1985, İletişim Yayınları, sayfa 858-864; HALILOVA, Hanım: "Ata- türk ve Kadın Hakları", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995- Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 449-454; HALILOVA, Hanım: "Dünya Tarihinde Kadın-Erkek Eşitliği", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 543-547; İNAN, Âfet: "Çağdaşlaşmada Kadın Hakları", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Ata-

türk Araştırma Merkezi, sayfa 331-334; İNAN, Âfet: **Kurtuluş Savaşında Türk Kadını, Türk Kadınına Seçme ve Seçilme Hakkı** 50. Yıl, Ankara 1985, 38+(15) sayfa, Türk Tarih Kurumu Basımevi; KAPLAN, Leylâ: **Cemiyetlerde ve Siyasî Teşkilâtlarda Türk Kadını (1908-1960)**, Ankara 1998, IX+12]+256 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 71-187; KAPLAN, Leylâ: "Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Kadın Milletvekilleri", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 269-276; KAPLAN, Leylâ: "Türk Siyasî Yapılanmasında Müdafaa-i Hukuk'tan Meclis'e Türk Kadını", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4'th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 799-821; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 56-63; KIRKPINAR, Leylâ: "Türk Kurtuluş Savaşında Türk Kadını", **Yedinci Askerî Tarih Semineri Bildirileri II (Sunulmayan Bildiriler) 1763-1938 Yılları Arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Ordu ve Toplum**, (25-27 Ekim 1999-İstanbul), Ankara 2001, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, Genelkurmay Basımevi Yayın Numarası: 2001/134, sayfa 105-113; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 112-118; KURNAZ, Şefika: "Millî Mücadelede Türk Kadını", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 257-268; MUMCU, Ahmet: "Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik", **Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkelerinden Lâiklik (Panel)**, Ankara 1987, 29 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 4, sayfa 25-27; ODYAKMAZ, Zehra: "Anayasalarımızda Kadın Hakları", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt 5, Sayı 14, Mart 1989, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 455-466; ODYAKMAZ, Zehra: "Anayasalarımızda Kadın Hakları", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler) 21-23 Eylül 1987**, sayfa 465-476, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105, **Atatürkçülük Konferansları-I**, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; ODYAKMAZ, Zehra: "Atatürk ve Kadın Hakları", **Yasa Hukuk Mevzuat ve İhtihat Dergisi**, Cilt 13, Sayı 03, Genel Sayı 147, Mart 1990, sayfa 333-344; ODYAKMAZ, Zehra: "Die Türkische Frau im Öffentlichen Dienst", sayfa 157-164, **Symposium Gleichberechtigung** 17-18 Mai 1998 İzmir, Juristische Fakultät der Dokuz Eylül Universität, Vorträge, Bearbeitung: Prof. Dr. Zafer GÖREN, İzmir 1998, XXXVII+428+(28) sayfa, Veröffentlichungen der Juristischen Fakultät der Dokuz Eylül Universität Nr. 86; ODYAKMAZ, Zehra: "Geçmişten Bugüne Türk Kadınının Hakları", **Gazi Üniversitesi İktisadî ve İdarî Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 6, Yıl 1990, Sayı 1, sayfa 503-550; ODYAKMAZ, Zehra: "Kamu Hizmetinde Türk Kadını", sayfa 140-153, **Farklı Cinslerin Eşitliği Sempozyumu**, 17-18 Mayıs 1998, 9 Eylül Üniversitesi İzmir, 1998, XXXVII+428+(28) sayfa, 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları No: 86; ODYAKMAZ, Zehra: "Türk Kadınının Geçmişten Günümüze Kadar Yasama, Yürütme ve Kamu Hizmetindeki Etkinlikleri ve Atatürk'ün Kadın Haklarına Verdiği Önem", **Türk Hukuk, Türk Hukuk Enstitüsü'nün Aylık Yayını**, Yıl 5, Sayı 52, sayfa 3-14; OĞUZKAN, Turhan: "Atatürkçü Eğitim Politikası ve Millî Eğitim", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 121-122; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı**, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 48-60; TAŞKIRAN, Tezer: **Cumhuriyetin 50. Yılında Türk Kadın Hakları**, Ankara 1973, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı, Cumhuriyetin 50. Yıldönümü Yayınları: 5, 176 sayfa; TEKELİ, Şirin: "Kadın", **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, Cilt 5, İstanbul 1984, İletişim Yayınları, sayfa 1190-1204; TEZEL, Sıdika: "Atatürk ve Kadın Hakları", **Atatürk ve Kadın Hakları**, Ankara 1983, Türk Ticaret Bankası'nın Cumhuriyetin 60. Yılına Armağanı, sayfa 1-42; TUNCER, Hüner: "Atatürk ve Kadın

Hakları". **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 550-568; TÜMERDAM, Yıldız: "Atatürk ve Çağdaş Türk Kadını", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Kasım 1986, Sayı: 7, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 151-153.

24 "Milliyetçilik" için bakınız AKBİYYIK, Yaşar: "Atatürk'ün Türk Millî Benliğini Canlandırma Çabaları", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 567-574; AKÇAKAYALIOĞLU, Cibat: **Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 550-558; AKŞİN, Sina: "Kemalist Devrimin Doğası", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 615; ARI, Kemal: "Atatürkçü Düşünce Sistemi", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 112-113; ARSLAN, Süleyman: "1961-1982 Anayasalarında Milliyetçilik Anlayışı", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 749-758; **Atatürkçü Düşünce Sistemi**, Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 7-8; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 46-90; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 28-38, 133-134; AYDIN, Suavi: **Modernleşme ve Milliyetçilik**, Ankara 1993, 270+[2] sayfa, Gündoğan Yayınları: 93.71, Siyaset/Sosyoloji Dizisi: 12.17, sayfa 59-241; AYIN, Faruk: "Birinci Cihan Harbi Öncesinde Türkiye", **Askerî Tarih Bülteni**, Yıl: 26, Ağustos 2001, Sayı: 51, Ankara 2001, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 9-11; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], 110+[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 36-47; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 123-124; ÇELEBİ, Mevlüt: "Atatürk İlkeleri", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 191-193; DOĞRAMACI, İhsan: "Atatürk ve Eğitim", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 657-658; DÖNMEZER, Sulhi: "Cumhuriyetin Nitelikleri, Özellikleri ve İlkeleri", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 174-175; DUMAN, İter Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, I. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 130-131; **Düşünce ve Davranışları ile Atatürk**, Ankara 2001, IX+124 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 86-87, 103-105; EMİNİ, M. Emin: "Atatürk ve Ulusçuluk (Milliyetçilik) Kemalist İdeolojeye Kısa Bir Bakış", Basılmamış Makale; ERİŞ, Metin: "Cumhuriyet, Kuruluşun İdeolojik Saplantısı", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 639-640; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olgaç Matbaası, sayfa 72-98; EROĞLU, Hamza: "Atatürk'e Göre Millet ve Milliyetçilik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giriftli, Prof. Dr. Mehmet Gönülöb Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 141-166; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Milliyetçilik**, Ankara 1992, IV+103 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 10, sayfa 25-100; EROĞLU, Hamza: **Gerçek Yönü-**

le Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi, Ankara 1965, 221 sayfa, Kardeş Matbaası, sayfa 88-102; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 30-32, 385-416; FEDAYİ, Cemal: "Kendi İfadeleriyle Atatürk'ün Temel Siyasal Düşünceleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 707-708; FEYZİOĞLU, Ayfer: "Atatürkçü Düşüncede Türk Milleti ve Milliyetçilik Anlayışı", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli**, (5 Haziran 1998 Afyon), **Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 107-112; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Milliyetçilik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 353-411; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Milliyetçilik", **Atatürkçü Düşünce El Kitabı**, Ankara 1995, [7]+424+[2] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 31-88; FEYZİOĞLU, Turhan: **Atatürk ve Milliyetçilik**, İkinci Baskı, Ankara 1987, 112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 1, sayfa 5-99; GENÇ, Reşat: "Türkiye Cumhuriyeti'nin Fikir Temelleri ve Nitelikleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 718; GİRİTLİ, İsmet: "Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu'nun Atatürkçü Türk Milliyetçiliği Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 613-621; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi**, III. Baskı, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 385-388; GÜL, Mustafa: "Atatürk İlkeleri ve Çağdaşlaşma", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 225-227; GÖREN, Zafer: **Anayasa Hukukuna Giriş, T.C. Anayasası Eki İle**, II. Baskı, İzmir 1999, XIX+575 sayfa, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, sayfa 91-95; GÜNDÜZ, Necati: **Atatürk Çağı ve Zihniyeti**, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Emel Matbaacılık Sanayii, sayfa 91-95; HESENİLİ, Cemil: "Atatürk, Bağımsızlık ve Milliyetçilik", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112]) sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 743-749; KAYNAR, Reşat: "Atatürkçülük Nedir?", **Atatürkçülük (İkinci Kitap), Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 29-33; KAYNAR, Reşat: "Atatürkçülükte Millileşme, Lâikleşme, Çağdaşlaşma (Medeniyetçilik)", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 25-30; KESKİN, Mustafa: "Atatürk'e Göre Milliyetçilik ve Bağımsızlık", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu** 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 297-304; KIŞLALI, Ahmet Taner: **Atatürk'e Saldırımın Dayanılmaz Hafifliği**, 3. Baskı, Ankara 1993, 376 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları: 63, sayfa 51-53; KİLİ, Suna: **Atatürk Devrimi, Bir Çağdaşlaşma Modeli**, Türkiye İş Bankası 1981 Siyasal Bilim Büyük Ödülü, 7. Baskı, Ankara Mart 2000, XII+342 sayfa, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Yayın: 221, Atatürk Dizisi: 32, sayfa 229-245; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 604-605; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 199-222; KORKMAZ, Zeynep: "Millî Mücadele ve Sonrasında Türklük Şuru", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 199-212; ODYAKMAZ, Zehra: "Millî Birlik, Lâiklik ve Evrenselleşen Atatürkçülük", s. 61-105,

Atatürkçülük Konferansları-I, Ankara 2003, VII+290 sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Basımevi; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neye Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapını-Üretim Ajansı Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 171-185; ÖĞÜN, Süleyman Seyfi: **Mukayeseli Sosyal Teori ve Tarih Bağlamında Milliyetçilik**, 1. Baskı, İstanbul Nisan 2000, XII+163 sayfa, Alfa Yayınları 746, Siyaset Dizisi: 28, sayfa 1-160; ÖNSOY, Rifat: "Atatürk ve Milliyetçilik", **Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Yıldönümünde Atatürk ve İlkeleri Paneli**, (5 Haziran 1998 Afyon), **Atatürk Konferansları, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. ve Kuruluşunun 76. Yıldönümlerinde Afyon ve İlçelerinde Yapılan Panel ve Konferanslar**, Ankara 2000, IV+112 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 45-52; {ÖZBUDUN, Ergun}: "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağaç Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 49-55; SAFA, Peyami: **Türk İnkılâbına Bakışlar**, Ankara 1988, 136 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 54-60, 119-124; SAĞUN, Hüsnü: "Milliyetçilik ve Barış Üzerine", **Türk Kamu İşletmeleri Birliği Bülten**, Yıl: 2, Sayı: 6, Aralık 1996, Üç Ayda Bir Yayınlanır, sayfa 3-4; ŞAHİNGÖZ, Mehmet: "Atatürk'ün Fikir ve Düşüncelerinin Evrensel Değeri", **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, Sempozyumlardan, Sayı: 1999/ 2, Yıl: 12, sayfa 471; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881 100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Oğun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 39-54; TUNA, Ali: "Atatürk'ün Milliyetçilik Anlayışı", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 209-214; TURAL, Âkif: "Atatürk Milliyetçiliği Millî Devlet Millî Egemenlik", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 86-100; TÜFEKÇİ, Gürbüz D.: "Atatürk Milliyetçiliği", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 913-919; TÜNAY, Bekir: "Atatürk ve Millî Birlik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 412-416; UMAR, Ömer Osman: "Arap Milliyetçilik Hareketinin Doğuşu ve Gelişmesi", **Askerî Tarih Bülteni**, Yıl: 26, Ağustos 2001, Sayı: 51, Ankara 2001, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 75-85; YILDIRIM, İsmail: "Atatürk ve Millî Devlet", **Atatürk Konferansları (1999 Yılı-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VII+364 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 63-70; YUVALI, Abdülkadir: "Atatürk İlkeleri ve Diğer Akımlar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Kasım 1997, Sayı: 39, sayfa 968-969; YUVALI, Abdülkadir: "Milliyetçilik Anlayışının Tarihi Temelleri ve Çağdaş Yorumu", **Atatürk Dördüncü Uluslararası Kongresi The Atatürk 4th International Congress**, Atatürk Araştırma Merkezi, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Cilt II, 25-29 Ekim 1999, Türkistan-Kazakistan, October 25-29, 1999, Turkistan-Kazakhstan, Bildiriler-Papers, Ankara 2000, XVIII+(-726+1449) sayfa, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 727-739.

25 "Millet" için bakınız ALTAY, Şakir: "Ulusun Devrimlerdeki Yıpranmaz Gücü ve Hukuk", **Ankara Barosu Dergisi**, Atatürk Sayısı, Yıl: 1981, Sayı: 4, sayfa 615-622; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, **Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi**, sayfa 46-47; AYDIN, Nurullah: **Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept**, 4. Baskı, Ankara Temmuz 2000, XIII+244+[16] sayfa, Sözcü Yayınları 42, Siyaset Bilimi Serisi: 1, sayfa 173; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VI-II+301 sayfa, Oğaç Matbaası, sayfa 63-71; EROĞLU, Hamza: "Atatürk'e Göre Millet ve Milliyetçilik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giritli, Prof. Dr. Mehmet Gönülbol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otmarsan Kültür Yayını, sayfa 133-141; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Milliyetçilik**, Ankara 1992,

IV+103 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 10, sayfa 3-24; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı**, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 385-392; FEDAYİ, Cemal: "Kendi İfadeleriyle Atatürk'ün Temel Siyasal Düşünceleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 706-707; ÖZBUDUN, Ergun: "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Ağah Çubukçü), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 46-49; SAVAŞ, Vural: **Militan Atatürkçülük**, Birinci Basım, Ankara Aralık 2001, 431 sayfa, Bilgi Yayınları / Bilgi Dizisi: 133, Vural Savaş: 2, sayfa 85-88; TURAL, Âki: "Atatürk Milliyetçiliği Millî Devlet Millî Egemenlik", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+[1]+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 85-86.

26 "**Millî Egemenlik**" için bakınız AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: **Atatürk Komutan, İnkılapçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 621-625; AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: "Atatürk, Millî Egemenlik ve Türk Çocuğu", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 577-585; AKDEMİR, Süleyman: "Cumhuriyet Kavramı ve Türkiye Cumhuriyetinin İrsi-Kalıtımsal Özellikleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 748-749; AKGÜNER, Tayfun: "Yeni Meşruluk Anlayışı ve Ulusal Egemenlik", **75. Yılında Cumhuriyet Hukuk Sempozyumu 22-23 Ekim 1998** Diyarbakır, (Yayına Hazırlayan: Yrd. Doç. Dr. İlyas Doğan), Diyarbakır 2000, 330 sayfa, Dicle Üniversitesi Rektörlüğü Basımevi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, sayfa 14-18; **Atatürkçü Düşünce Sistemi** Ankara 2002, T.C. Genelkurmay Başkanlığı Ankara, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 3-4; **Atatürkçülük (Birinci Kitap) Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri**, İstanbul 1988, V+734 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 4-22; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 21-22; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], [10+2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 11-14; CEYHAN, Emrah: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülükten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 747-748; CİN, Halil: "Millî Hakimiyet ve Atatürk", **Atatürk ve Hukuk**, Ankara 1982, Anayasa Mahkemesi Yayın No: 3, sayfa 120-137, Tartışma: sayfa 145-149; ÇEÇEN, Anıl: **Atatürk ve Cumhuriyet**, 3. Baskı, Ankara Ocak 1995, 384 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları:108, sayfa 100-107; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 139-140; DANİLOV, Vladimir: "Milletin Egemenliği Kemalizmin Başlıca Prensiplerindendir", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt I, Ankara 1996, XX+683 sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 441-447; DÂVER, Bülent: "Ulusal Egemenlik Kavramına Genel Bakış", **1. Millî Egemenlik Sempozyumu**, Ankara 24-25 Nisan 1985, Tebliğ Özetleri, sayfa 3-6; DOĞANAY, Rahmi: "Saltanat'dan Cumhuriyet'e İmparatorluk'tan Millî Devlet'e", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Mart 2001, Sayı:49, sayfa 1-22; DÖNMEZ, Cengiz: "Atatürk ve Türkiye'de Millî Egemenlik Prensibinin Gerçekleştirilmesi", **Cumhuriyetin Kuruluşunun 75. Yıl Armağanı**, Ankara 1998, IX+260 sayfa, Gazi Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, sayfa 63-73; DUMAN, İltis Hasan: **Cumhuriyet ve Nitelikleri**, I. Basım, [İstanbul] Kartal 1996, 141 sayfa, Anayasa Serisi: 3, sayfa 69-72; EMİNİ, M. Emin: "Atatürk ve Millî Egemenlik", **Selçuk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi ATA Dergisi**, Yıl: 1991, Sayı: 1, sayfa 87-95; ERKÜN, Safa: "Atatürk'ün Ülkü ve İlkeleri Arasındaki Bütünlük ve

Uyum", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 168-171; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Oğaç Matbaası, sayfa 98-110; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Millî Egemenlik**, Ankara 1987, [6]+85 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 3, sayfa 1-85; EROĞLU, Hamza: **Gerçek Yönüyle Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi**, Ankara 1965, 221 sayfa, Kardeş Matbaası, sayfa 103-113; EROĞLU, Hamza: "Kurtuluş Savaşı ve Ulusal Egemenlik Kavramı", **I. Millî Egemenlik Sempozyumu**, Ankara 24-25 Nisan 1985. Tebliğ Özetleri, sayfa 11-13; EROĞLU, Hamza: "Millî Egemenlik İlkesi ve Anayasalarımız", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Kasım 1984, Sayı: 1, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 137-163; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı**, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 446-465; FEYZİOĞLU, Turhan: "Atatürk ve Milliyetçilik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 401-403; FEYZİOĞLU, Turhan: **Türk Millî Mücadelesinin ve Atatürkçülüğün Temel İlkelerinden Biri Olarak Millet Egemenliği**, Ankara 1988, [3]+83+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 7, sayfa 1-83; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk Millî Mücadelesinin ve Atatürkçülüğün Temel İlkelerinden Biri Olarak Millet Egemenliği", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 741-791; GİRİTLİ, İsmet: "Atatürk ve Millî Egemenlik", **Atatürk ve Ankara, Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı Anısına Ankara Ticaret Odası Yayınıdır**, Ankara Kasım 1988, 153 sayfa, sayfa 53-59; GİRİTLİ, İsmet: "Kenalızın Millî Hâkimiyet ve Cumhuriyet Demektir", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giritli, Prof. Dr. Mehmet Gönlübol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 107-128; GİRİTLİ, İsmet: "Millî Egemenlik, Atatürk ve Anayasalarımız", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 557-564; GİRİTLİ, İsmet: "Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu'nun Atatürkçü Türk Milliyetçiliği Anlayışı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Temmuz 1997, Sayı: 38, sayfa 619-620; GİRİTLİ, İsmet: "Ulusal Egemenlik ve Atatürk", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 346-356; GÖK, Dursun-Osman Akadere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, III. Baskı**, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 377-379; GÜNDÜZ, Necati: **Atatürk Çağı ve Zihniyeti**, Cilt: I, Ankara 1973, XVI+294 sayfa, Erel Matbaacılık Sanayii, sayfa 74-75; GÜR-SOY, Bedri: "Ulusal Egemenlik ve Atatürk", **Atatürk'e Armağan** (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümünün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 57-78; HATİ-POĞLU, Süleyman: "Atatürk İnkılâbının Dayandığı Bütünlüyci İlkeler", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 97-103; İLHAN, Suat: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülüğün Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: V, Mart 1989, Sayı: 14, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 269-270; İLHAN, Suat: **Evrimsen Türk Devrimi**, Ankara 1998, [3]+287 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 184-186; İLHAN, Suat: **Harp Yönetimi ve Atatürk**, Ankara 1987, VIII+93 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 5, sayfa 38-41; İLHAN, Suat: **Türk Devrimi ve Türk Dünyası**, Ankara 2001, VIII+149 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 87-90; KARADUMAN, Necmettin: "Millî Egemenlik", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Mart 1985, Sayı: 2, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 315-318; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 603-604;

KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 30-39; KURAN, Ercüment: "Türk Tarihinde Millî Egemenlik Kavramı -1919-1924 Dönemi-", **Atatürk'e Armağan** (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), Ölümünün 50. Yılı, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayın No: 44, X+170 sayfa, sayfa 13-28; MERFER, Feridun: "Türk Modernleşmesi Açısından Demokrasi ve Atatürk", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 653-654; MUMCU, Ahmet: **Atatürk'e Göre Millî Egemenlik**, Ankara Nisan 1986, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Yayınları No: 15, 50 sayfa; MUMCU, Ahmet: "Osmanlı İmparatorluğunda Egemenlik Kavramı ve Gelişimi", **1. Millî Egemenlik Sempozyumu**, Ankara 24-25 Nisan 1985, Tebliğ Özetleri, sayfa 9-10; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İllüvelî 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajans Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 135-142; [ÖZBUDUN, Ergun]: "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986, (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioglu, Prof. Dr. Yüksel Ülken, Prof. Dr. İbrahim Agâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 40-43; ÖZDEMİR, Mehmet: "İstanbul'un İsgalini Takip Eden Dönemde Türk Milletinin Egemenlik Haklarını Ele Almasına Yönelik Çalışmalar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVI, Mart 2000, Sayı: 46, sayfa 89-116; ÖZER, Atilla: "Atatürk'ün Egemenlik, Hükümet ve Devlet Anlayışı", **100. Yıl Atatürk Konferansları**, Ankara 1981, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, sayfa 141-149; ŞİŞMAN, Adnan: "Atatürkçü Düşüncede Millî Bağımsızlık ve Millî Egemenlik", **Atatürk, Millî Egemenlik ve Evrensel Barış Paneli**, (Yayına Hazırlayan: Berna Türkoğan), Salle Son Tay-Saint Jean 22 Nisan 2000, Ankara 2001, VI+74 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 43-60; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881 100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Ongun Kardeşler Matbaacılık Sanayii, sayfa 11-15; TURAL, Âkif: "Atatürk Millîyetçiliği Millî Devlet Millî Egemenlik", **75. Yıldönümünde Türkiye Cumhuriyeti: Geçmiş ve Gelecek**, Ankara 1999, [2]+II+125 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 100-107; TURAL, M. Âkif (Yayına Hazırlayan): **Hilâfet Sevdası Karşısında Millî Hakimiyet Mücadelesi**, Ord. Prof. Dr. Reşat Kaynar'ın Sunuş Yazısıyla (10 Kasım 2001), Ankara 2001, [6]+VI+273 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 1-273; TURAN, İler: "Ulusal Egemenlik ve Siyasal Katılma", **1. Millî Egemenlik Sempozyumu**, Ankara 24-25 Nisan 1985, Tebliğ Özetleri, sayfa 14-15; VERSAN, Vakur: "Batıda Egemenlik Kavramının Gelişimi", **1. Millî Egemenlik Sempozyumu**, Ankara 24-25 Nisan 1985, Tebliğ Özetleri, sayfa 7-8; YETKİN, Çetin: "Dünden Bugüne Bağımsızlık, Özgürlük, Ulusal Egemenlik Açısından Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 622-623.

27 "**Millî Bağımsızlık**" için bakınız AKÇAKAYALIOĞLU, Cihat: **Atatürk Komutan, İnkılâpçı ve Devlet Adamı Yönleriyle**, (Üçüncü Baskı), Ankara 1998, XVI+731+[7] sayfa, T.C. Genelkurmay Başkanlığı, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, sayfa 619-621; ARMAOĞLU, Fahri: "Bağımsızlık Benim Karakterimdir", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve Atatürk ve Millî Birlik Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "Bağımsızlık Benim Karakterimdir" Paneli**, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 73-80; **Atatürkçülük (Üçüncü Kitap) Atatürkçü Düşünce Sistemi**, İstanbul 1984, IV+274 sayfa, Genelkurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları: 326, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 15, sayfa 8-11; ATEŞ, Sami: **Atatürk, Anadolu'ya Geçince**, Ankara 1983, 170+(4) sayfa, [basım yayınevi veya matbaa adı yok], sayfa 20-21, 99-100; ATEŞ, Toktamış: "Resmî İdeoloji ve Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cum-**

huriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 612; BOLAYIR, Fethi: **Atatürk İlkeleri**, [basım yeri ve yılı yok], 110+[2] sayfa, Sanem Matbaacılık A.Ş., sayfa 14-19; CEYHAN, Emrah: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülükten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XV, Temmuz 1999, Sayı: 44, sayfa 745-746; CİCİOĞLU, Hasan: "Açılış Konuşması", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli Açılış Konuşmaları**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "Bağımsızlık Benim Karakterimdir" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 45-48; ÇEÇEN, Anıl: **Atatürk ve Cumhuriyet**, 3. Baskı, Ankara Ocak 1995, 384 sayfa, İmge Kitabevi Yayınları:108, sayfa 107-120; ÇEÇEN, Anıl: **Kemalizm, İnceleme**, İstanbul Ocak 1998, 232 sayfa, Çağdaş Yayınları, sayfa 135-136; ÇUBUKÇU, İbrahim Ag.lh: "Din Açısından Kadınlar ve Bağımsızlık Savaşı", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 239-244; DURU, Cihan - Kemal Turan - Abdurrahman Öngöçlü: **Atatürk Dönemi Maliye Politikası I. Kitap Mondros'tan Cumhuriyete Mali ve Ekonomik Sorunlar**, Ankara 1982, XXIII+520 sayfa, TISA Matbaacılık Sanayii Ltd. Şti., sayfa 398-407; ERGÜÇLÜ, Süleyman: "Bağımsızlık Benim Karakterimdir", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "Bağımsızlık Benim Karakterimdir" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 81-83; ERKÜN, Safa: "Atatürk'ün Ülkü ve İlkeleri Arasındaki Bütünlük ve Uyum", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)**, 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, VIII+1159 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 171-175; EROĞLU, Hamza: **Atatürkçülük El Kitabı**, Ankara 1981, VIII+301 sayfa, Olgaç Matbaası, sayfa 110-120; EROĞLU, Hamza: **Atatürk ve Milliyetçilik**, Ankara 1992, IV+103 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk ve Atatürkçülük Dizisi: 10, sayfa 81-83; EROĞLU, Hamza: **Gerçek Yönüyle Atatürkçülük, Türk Devriminin Temel Prensipleri ve Cumhuriyet Rejimi**, Ankara 1965, 221 sayfa, Kardeş Matbaası, sayfa 114-126; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılâp Tarihi, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı**, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 465-471; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, III. Baskı**, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SEL-ÜN Vakfı Yayınları, sayfa 379-381; GÖNLÜBOL, Mehmet: "Atatürk'ün Dış Politikası: Amaçlar ve İlkeler", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Giritli, Prof. Dr. Mehmet Gönülbol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayımları, sayfa 242-250; HASİPOĞLU, Ertuğrul: "Açılış Konuşması", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli Açılış Konuşmaları**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "Bağımsızlık Benim Karakterimdir" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 51-54; HATİPOĞLU, Süleyman: "Atatürk İnkılâbının Dayandığı Bütünlüyci İlkeler", **Atatürk Konferansları (1998-75. Yıl-Yurtiçi)**, Ankara 2000, VI+[1]+253 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 103-107; HESENLİ, Cemil: "Atatürk, Bağımsızlık ve Milliyetçilik", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti; The Third International**

Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt II, Ankara 1998, XV+(-602+919+[112] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 743-749; İLGAZİ, Abdullah: "Atatürk'ün Bağımsızlık Anlayışı ve Türk Dış Politikasındaki Yeri ve Önemi", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 411-420; İLHAN, Suat: "Atatürk'ün Kazandırdığı Değerler ve Atatürkçülükten Beklentilerimiz", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: V, Mart 1989, Sayı: 14, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 268-269; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 8; KAYNAR, Resat: "Atatürkçülük Nedir?", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, **Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 17-22; KESKİN, Mustafa: "Atatürk'e Göre Milliyetçilik ve Bağımsızlık", **Üçüncü Uluslararası Atatürk Sempozyumu**, 3-6 Ekim 1995-Gazi Mağusa Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, The Third International Symposium On Atatürk, October 3-6 1995-Gazi Mağusa Turkish Republic Of Northern Cyprus, Cilt I, Ankara 1998, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, XV+600 sayfa, sayfa 297-304; KİLİ, Suna: **Atatürk Devrimi, Bir Çağdaşlaşma Modeli**, Türkiye İş Bankası 1981 Siyasal Bilim Büyük Ödülü, 7. Baskı, Ankara Mart 2000, XII+342 sayfa, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Genel Yayın: 221, Atatürk Dizisi: 32, sayfa 5-10; KİLİ, Suna: "Atatürk ve Politika", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, **Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler**, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 169-173; KOCATÜRK, Utkan: "Atatürkçülük ve Atatürk İlkeleri", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 603; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 27-29; KOÇAR, Rıza: "**Bağımsızlık Benim Karakterimdir**", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "**Bağımsızlık Benim Karakterimdir**" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 85-86; KURNAZ, Şefika: "Millî Mücadelede Türk Kadını", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XII, Mart 1996, Sayı: 34, sayfa 257-268; [ÖZBUDUN, Ergun], "Atatürk ve Devlet Hayatı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II Atatürkçülük (Atatürkçü Düşünce Sisteminin Temelleri)**, Ankara 1986. (Prof. Dr. Ahmet Mumcu, Prof. Dr. Ergun Özbudun, Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu, Prof. Dr. Yüksel Ütken, Prof. Dr. İbrahim] Agâh Çubukçu), Ankara 1986, IX+282 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 5, sayfa 37-40; SAYGIN, Işıl: "Açılış Konuşması", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli Açılış Konuşmaları**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "**Bağımsızlık Benim Karakterimdir**" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 55-57; SÜSLÜ, Azmi: "**Bağımsızlık Benim Karakterimdir**", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "**Bağımsızlık Benim Karakterimdir**" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 69-72; ŞİŞMAN, Adnan: **Atatürkçü Düşüncede Millî Bağımsızlık ve Millî Egemenlik**,

"Atatürk, Millî Egemenlik ve Evrensel Barış". Paneli, (Yayına Hazırlayan: Berna Türkoğan). Salla Son Tay-Saint Jean 22 Nisan 2000, Ankara 2001, VI+74 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 43-60; TAŞTANOĞLU, Ö. Lütfi - Fethi Bolayır: **Bir Destanın Kahramanı Atatürk ve İlkeleri**, 1881 100. Yıl 1981, [basım yeri ve yılı yok], 96 sayfa, Oğun Kardeşler Matbaacılık Sanayi, sayfa 15-21; TURAL, Sadık: "Bağımsızlık Benim Karakterimdir", **Bağımsızlık Benim Karakterimdir Paneli**, 10 Kasım 1996 Devlet Töreni Konuşmaları ve "Atatürk ve Millî Birlik" Paneli ve 13 Kasım 1996'da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 13. Kuruluş Yıldönümünde Düzenlenen "Bağımsızlık Benim Karakterimdir" Paneli, Ankara 1998, [5]+86+[12] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 63-67; ÜNAL, Mehmet Ali: "Amasya Protokolleri Ve Atatürk'te İstiklâl Düşüncesi", **Atatürk'e Armağan** (Yayına Hazırlayanlar: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM, Prof. Dr. Bayram KODAMAN, Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÖZBALCI), **Ölümünün 50. Yılı**, Samsun 1988, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, X+170 sayfa, sayfa 109-119; VELİYEV, Dünyamalı: "Kemalcıların Ekonomik Bağımsızlık Savaşının Malî Yönleri", **Uluslararası İkinci Atatürk Sempozyumu**, 9-11 Eylül 1991-Ankara, The Second International Symposium on Atatürk, September 9 to 11, 1991-Ankara, Turkey, Cilt II, Ankara 1996, [5]+II+(-683+1351) sayfa, Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 861-867; YETKİN, Çetin: "Dünden Bugüne Bağımsızlık, Özgürlük, Ulusal Egemenlik Açısından Atatürkçülük", **Yeni Türkiye, Cumhuriyet Özel Sayısı I Genel Değerlendirme ve İdeoloji**, Eylül-Aralık 1998, Yıl: 4, Sayı: 23-24, sayfa 620-621; YILDIRIM, Dursun: "Mustafa Kemal Atatürk'tün Kültür Anlayışı ve Tam Bağımsızlık Stratejisi Üzerine", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XIII, Kasım 1997, Sayı: 39, sayfa 941-963.

28 "**Harf İnkılabı**" için bakınız AVCI, Cemal: **III. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Yapısı ve Faaliyetleri (1927-1931)**, Ankara 2000, VI+[3]+222 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 104-117; BOYACIOĞLU, Ramazan: "Harf Devrimi ve Sağladığı Kolaylıklar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 429-450; ÇAYCI, Abdurrahman: **Gazi Mustafa Kemal Atatürk Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi (Hayatı ve Eseri)**, Ankara 2002, XIII+535+[1] sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 349-366; DOĞRAMACI, İhsan: "Atatürk ve Eğitimi", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: I, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 661-662; [ERGÜN, Mustafa]: "Eğitim ve Kültür İnkılabı", **Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I/2 Atatürk İnkılapları** (Prof. Dr. Öşmer] Kırkçüoğlu, Prof. Dr. N[ami] Çağan, Doç. Dr. G[ülnehal] Bozkurt, Doç. Dr. M[ustafa] Ergün, Doç. Dr. İ[hsan] Güneş, Yrd. Doç. Dr. N[evin] Genç, Yrd. Doç. Dr. E[rsoy] Taşdemirci), Ankara 1989, IX+181 sayfa, Yükseköğretim Kurulu Yayınları Yayın No: 6, sayfa 55-56; EROĞLU, Hamza: **Atatürk Hayatı ve Üstün Kişiliği**, Eklenmeli İkinci Baskı, Ankara 1994, XI+340 sayfa, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları/1714, Yayınlar Dairesi Başkanlığı Atatürk Dizisi/43, sayfa 120-121; EROĞLU, Hamza: **Atatürk'ün Hayatı**, Birinci Baskı, Ankara Aralık 1986, 162 sayfa, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları: 703, Atatürk Dizisi: 23, sayfa 73-74; EROĞLU, Hamza: **Türk İnkılap Tarihi**, Yeniden Düzenlenmiş, Genişletilmiş Yeni Baskı, Ankara Ekim 1990, XVI+587 sayfa, Savaş Yayınları, sayfa 269-271; FEYZİOĞLU, Turhan: "Mustafa Kemal Atatürk, Oeuvre et Influence", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: III, Mart 1987, Sayı: 8, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 340-341; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Taşı: Lâiklik", **Atatürk Düşüncesinde Din ve Lâiklik**, Ankara 1999, XXVII+412 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 180-182; FEYZİOĞLU, Turhan: "Türk İnkılabının Temel Ta-

şı Lâiklik", **Atatürk Yolu**, Bu kitap Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı Münasebetiyle Prof. Dr. Turhan Feyzioğlu Koordinatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Aysan, Prof. Dr. Hamza Eroğlu, Prof. Dr. İsmet Girtili, Prof. Dr. Mehmet Gönlübol Tarafından Hazırlanmıştır, İstanbul 1981, XXIV+[1]+359+[1] sayfa, Otomarsan Kültür Yayını, sayfa 211-213; GÖK, Dursun-Osman Akandere-Osman Sönmez-Yaşar Semiz: **Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, III**. Baskı, Konya [basım yılı yok], X+455+(3) sayfa, SELÜN Vakfı Yayınları, sayfa 339-343; GÖKSEL, Burhan: "Atatürk'ün Eğitim Konusunda Görüşleri ve Misak-ı Maarif", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 1, Temmuz 1985, Sayı: 3, T.C. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 950-952; GÖNÜLAL, İsmet: "Devrim Tarihinin Temel Kavramları", **Atatürk ve Türk Toplumunu**, Hamza EROĞLU, İsmet GÖNÜLAL, Muzaffer ARIKAN, Ankara 1981, 383 sayfa, Türkiye Ziraat Donatım Kurumu Yayınları: 2, 100. Yıl Armağanıdır, sayfa 177-232; İĞDEMİR, Uluğ: **Atatürk'ün Yaşamı, I**. Cilt, 1881-1918, Ankara 1980, X+[3]+196+[3]+XVII sayfa, Türk Tarih Kurumu Yayınları XXIII, Dizi Sayı: 4, sayfa 23-25; HATTAMER, Richard: "Mısır Basımında Atatürk ve İnkılapları" (Çev. Yrd. Doç. Dr. Ayten Sezer), **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: XVII, Temmuz 2001, Sayı: 50, sayfa 398-399; KARAL, Enver Ziya: **Atatürk'ten Düşünceler**, İstanbul 1986, XII+188 sayfa, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi, sayfa 86-88; KOCATÜRK, Utkan: **Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri**, Ankara 1999, XIV+440 sayfa, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 146-151; OĞUZKAN, Turhan: "Atatürkçü Eğitim Politikası ve Milli Eğitim", **Atatürkçülük (İkinci Kitap)**, Atatürk ve Atatürkçülüğe İlişkin Makaleler, Ankara 1983, V+388 sayfa, Genelkurmay Basımevi, sayfa 122-125; OLCAYTU, Turhan: **Dinimiz Neyi Emrediyor, Atatürk Ne Yaptı? Devrimlerimiz, İlkelerimiz**, Yeniden Düzenlenmiş İlaveli 8. Baskı, Ankara 1998, Yapım-Üretim Ajansı Türk Basın ve Basım A.Ş., sayfa 85-104; SHERRILL, Charles: **Bir Elçiden Gazi Mustafa Kemal** (Çeviren: Alp Ilgaz), [Basım yeri ve yılı yok], 236 sayfa, Tercüman 1001 Temel Eser 23, sayfa 203-208; ŞENALP, Leman: "Atatürk Dönemi Eğitim Sisteminde Kütüphanelerin Yeri", **I. Uluslararası Atatürk Sempozyumu (Açılış Konuşmaları-Bildiriler)** 21-23 Eylül 1987, Ankara 1994, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, sayfa 451-453.